

გაეროს ეროვნული სააგენტოს აჭარის პილარომატოროლოგიური ობსერვატორიის მონიტორინგი

დღეს მოსლოდნელია ცვალებადი მოღრუბლულობა, უნალექოდ, ცვალებადი მიმართულების ქარი - 10-15 მეტრი წამში, ტემპერატურა სანაპირო და შიდა მთიან რაიონებში - 27-32, მაღალ მთაში - 20-25 გრადუსი სითბო.

ზღვის წყლის ტემპერატურა 28 გრადუსია, ატმოსფერული წნევა - 756 მილიმეტრი.

მომდევნო 2 დღეს მოსლოდნელია უნალექო ამინდი.

კრიკოსი N 10

მსოფლიოს ქვეყნები, მათ შორის საქართველო ზაპოროჟიეს ატომურ ელექტროსადგურთან დაკავშირებით ერთობლივ განცხადებას ავრცელებენ და მოუწოდებენ რუსეთის ფედერაციას, დაუყოვნებლივ გაიყვანოს სამხედრო ძალები და ყველა სხვა არასანქცირებული პერსონალი ზაპოროჟიეს ატომურ ელექტროსადგურიდან, მისი უშუალო შემოგარენიდან და მთელი უკრაინიდან. «რუსეთის შეჭრა და მისი მუდმივი ყოფნა უკრაინის ბირთვულ ობიექტებში მნიშვნელოვნად ზრდის ბირთვული ინციდენტებისა და ავარიების რისკს», - ნათქვამია განცხადებაში.

***

ცესკომ სენაკში შუალედური არჩევნები დანიშნა, რაც საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაციამ თბილისის საქალაქო სასამართლოში გასაჩივრა. საიას თავმჯდომარის ნიკა სიმონიშვილის განცხადებით, სენაკის საკრებულოში სხდომა 6 თვეა არ ჩატარებულა და მთავრობას წარმომადგენლობითი ორგანოს დათხოვნის ვალდებულება აქვს. იურიდიულ საკითხთა კომიტეტის თავმჯდომარე ანრი ოხანაშვილის განცხადებით, ცესკომ არჩევნები კანონმდებლობის გათვალისწინებით დანიშნა და თუ გინემ ამას არ ეთანხმება, დავა სასამართლოში უნდა გადაწყდეს.

***

«დამოუკიდებელი იურისტების» ჯგუფმა, ევროკავშირის 12-ბუნქტიანი რეკომენდაციების შესრულებასთან დაკავშირებით, პარლამენტის იურიდიულ საკითხთა კომიტეტთან არსებულ სასამართლო რეფორმის სამუშაო ჯგუფს სასამართლო სისტემაში არსებული პრობლემების ამსახველი დოკუმენტი და რეკომენდაციები წარუდგინა. ჯგუფი გამოთქვამს მზახვას, აქტიურად ითანამშრომლოს ყველა აქტიორთან მართლმსაჯულების საკითხებზე ევროკავშირის რეკომენდაციების შესასრულებლად.

***

ეს არის ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე შეფასება, რაც კი ევროკავშირის გაუკეთებია, - განაცხადა «ნაციონალური მოძრაობის» ერთ-ერთმა ლიდერმა რომან გოცირიძემ ევროკომისიის აპარატის მიერ გამოქვეყნებულ დოკუმენტზე საუბრისას, რომლის თანახმად, გასული წლის განმავლობაში სასამართლო სისტემის რეფორმა შეფერხდა და ძირითად სფეროებში რეგრესივ კი განიცადა. ანგარიშში მიმოხილულია გასული წლის ევროკავშირ-საქართველოს ასოციირების შეთანხმების ფარგლებში განხორციელებული რეფორმები.

მომავლად ია შველიძე

აჭარაში მყოფ უკრაინელ ბავშვებთან გამოსამშვიდობებელი შეხვედრა გაიმართა. მათ საგარეო საქმეთა მინისტრი ილია დარჩიაშვილი და აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე შეხვდნენ

ხატია იაშვილი 555 18 48 88

ამ დღეებში, აჭარაში მყოფ უკრაინელ ბავშვებთან გამოსამშვიდობებელი შეხვედრა გაიმართა. მათ საგარეო საქმეთა მინისტრი ილია დარჩიაშვილი და აჭარის მთავრობის თავმჯდომარე თორნიკე რიჟვაძე შეხვდნენ

მინისტრმა და აჭარის მთავრობის თავმჯდომარემ უკრაინელ ბავშვებს კიდევ ერთხელ გაუსვეს ხაზი უკრაინისა და საქართველოს მჭიდრო მეგობრობას და უკრაინისადმი საქართველოს მტკიცე მხარდაჭერას.

ილია დარჩიაშვილის თქმით, ქართული მხარე მოხარული იყო ემასპინძლა უკრაინელი ბავშვებისთვის და ამით კიდევ ერთხელ გამოეხატა თავისი სიყვარული და სითბო უკრაინელი ხალხის მიმართ.

«დარწმუნებული ვარ, რომ საქართველოში

გატარებული დრო მათთვის იქნება ტკბილი მოგონება სამშობლოში დაბრუნების შემდეგ. ეს მისცემს მათ სტიმულს, რომ მომავალში იმეგობრონ ქართველებთან. ჩვენი დიდი სიხარული იყო მათი მასპინძლობა. მინდა, ასევე, ვისარგებლო შემთხვევით და ჩვენს უკრაინელ დებს და ძმებს ვუსურვო მშვიდობა, რაც დღეს სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ჩვენთვის ყველასთვის, რეგიონისთვის და, პირველ რიგში, უკრაინისთვის», - განაცხადა ილია დარჩიაშვილმა.

უკრაინელი მცირეწლოვანი ბავშვები მშობლებთან ერთად აჭარას 21 ივლისს ეწვევიან. მათ ისტორიული ძეგლები დაათვალიერეს და გასართობი ობიექტებით ისარგებლეს. ჯგუფის საქართველოში ჩამოყვანა და დასვენება საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრომ და აჭარის მთავრობამ უზრუნველყო, შესაბამისი პროგრამა კი ქართული მხარის ჩართულობით, უკრაინაში საქართველოს საელჩოსა და კიევის მერიის თანამშრომლობით განხორციელდა. მასში მონაწილეობდნენ უკრაინელი სამხედროების შვილები, რომლებიც რუსეთ-უკრაინის ომში დაიღუპნენ ან აქამადღაც იბრძვიან.

წლის ბოლოს 100 ოჯახი ბინებს მიიღებს

ნაირა შუტაბაძე 27 48 93

ბათუმის მერი არჩილ ჩიქოვანი ჯავახიშვილის ქუჩაზე სოციალური სახლების მშენებლობის პროექტს გაეცნო

არჩილ ჩიქოვანის განცხადებით, «ხელმისაწვდომი საცხოვრისის» პროგრამა უმნიშვნელოვანესია, რომელიც საშუალებას აძლევს ბათუმში რეგისტრირებულ იმ მოქალაქეებს, რომელთაც საკუთრებაში ბინები არ გააჩნიათ, გამოისყიდონ საცხოვრებელი ფართები ქირის სახით.

«წლის ბოლოს 100 ოჯახი «ხელმისაწვდომი საცხოვრისის» პროგრამის ფარგლებში ბინებს მიიღებს. უკვე დასრულებულია ჯავახიშვილის ქუჩაზე 4 კორპუსის მშენებლობა და მიმდინარეობს შიდა კომუნიკაციების მოწყობა. ამ ეტაპზე პროგრამით უკვე 80-მა ოჯახმა ისარგებლა. მთლიანობაში, პროექტისთვის 13 მილიონამდე ლარია გამოყოფილი» - განაცხადა არჩილ ჩიქოვანმა.

სახით დაფარვა შეუძლიათ. ბათუმის მერთან ერთად, სოციალური სახლების მშენებლობის ადგილზე ბათუმის ვიცე-მერი ლევან დავითაძე და საქალაქო ინფრასტრუქტურისა და კეთილმოწყობის სამმართველოს უფროსი აკაკი ბერიძე იმყოფებოდნენ.

ბათუმს მოტოველიკოსები შეემატნენ

2

ორი რეგიონის ერთობის დღესასწაული

6

გამოიწერეთ გაზეთი «აჭარა»!

ვისაც სურს მიიღოს მაქსიმალურად ზუსტი ინფორმაცია და ობიექტური ანალიზი არა მარტო ჩვენი რეგიონის, სრულიად საქართველოს პოლიტიკური, ეკონომიკური, სოციალური და კულტურული ცხოვრების მთავარი მოვლენების შესახებ, შესაბამისი თხოვნით მიმართოს სადისტრიბუციო ორგანიზაციას «ბათუმი ექსპრესი» (ქ. ბათუმი, ჭავჭავაძის ქ. №90, ტელ: 555 86 12 21). მისი დახმარებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს. გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან!» ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი! წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

რებით თქვენს მისამართზე მიიღებთ გაზეთ «აჭარის» ყოველ მომდევნო ნომერს. გამოიწერეთ და ითანამშრომლეთ გაზეთ «აჭარასთან!» ჩვენთვის ძვირფასია თითოეული თქვენგანის აზრი! წამოჭრილი პრობლემების შემთხვევაში დაგვიკავშირდით: 577 20 43 55.

ტურისტული მნიშვნელობის საავტომობილო გზა მონასტრის გზა

ზიარა რეკლამა 579 25 25 72

სარფი-კალენდრე-ზედა კალენდრის მიმართულ ტურისტული მნიშვნელობის საავტომობილო გზის 2-კილომეტრიანი მონაკვეთზე არსებული ბეტონის საფარი მოეწყობა. ინფორმაციას ხელგაჩაურის მუნიციპალიტეტი ავრცელებს. უწყებაში აღნიშნავენ, რომ ამ მიმართულებით არსებობდა ბეტონის საფარიანი გზა, რომელიც პატარა მონაკვეთებზე იყო დაგებული, ახალი გზა კი სოფლებს, ტურისტულ ობიექტებს, საოჯახო და მაღალი კლასის სასტუმროებს ცენტრალურ გზასთან აკავშირებს. აღნიშნული სამუშაოები, ხელს შეუწყობს ტურისტული პოტენციალის გაზრდას და ადგილობრივი მოსახლეობის ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესებას. პროექტის მიხედვით მოეწყობა საყრდენი კედლები, ზღუდარები და არსებული ცემენტბეტონის საფარი. პროექტის ღირებულება 1 600 000 ლარია. აღნიშნული პრო-

ექტი განხორციელდა აჭარის საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ. საავტომობილო გზა ტურისტული მნიშვნელობისაა. გზა სოფლისათვის მნიშვნელოვანია, უგზობის გამო, აქამდე ვერც სკოლის ავტობუსები და ვერც სასწრაფო დახმარების ავტომობილები ადიოდნენ. სარფი მიეკუთვნება ტურისტული მიმართულებით ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს ადგილს როგორც გეოგრაფიული მდებარეობით, ისე - ისტორიული თვალსაზრისითაც. მნიშვნელოვანია როგორც ხელგაჩაურის მუნიციპალიტეტის პოპულარიზაციისთვის, ასევე, ზოგადად, რეგიონის და ჩვენი ქვეყნის წინსვლისთვის. მთავრობის მხარდაჭერით აქტიურად მიმდინარეობს შიდა სასოფლო გზების და ინფრასტრუქტურის მოწესრიგება, - განაცხადა ხელგაჩაურის მერმა ზაზა დიასამიძემ. ტერიტორიაზე, რომელიც ტურისტულად დატვირთულია, საერ-

თო ჯამში 35 ოჯახი ცხოვრობს. აქვეა დედათა და მამათა მონასტერი, სადაც ვიზიტორების ნაკადი არ წყდება. ადგილობრივების თქმით, ინფრასტრუქტურული სამუშაოები ხელს შეუწყობს მეტი ტურისტისა თუ მომლოცველის შემოსვლას, რაც ეკონომიკურადაც წინ გადადგმული ნაბიჯია. - ადრე ძალიან ცუდი გზა გვქონდა, დატანჯულები ვიყავით 35 ოჯ-

ახი, განსაკუთრებით ზამთრის პერიოდში, ბავშვები სკოლებში, საბავშვო ბაღებში თითქმის ვერ დადიოდნენ, საავტომობილო გზა ხომ საერთოდ არ არსებობდა. ახლა ზაფხულშიც ტურისტები მოვლენ, გაცნობიან ჩვენს სოფელს, საუკეთესო ადგილებს დაათვალიერებენ. ჩვენთვისაც კარგია და სტუმრებისთვისაც, - გვითხრა ადგილობრივმა ლალი აბაშიძემ.

შავთ-კვირის ქრონიკა

აგვისტოს ომიდან 30 წელი გავიდა. თარიღთან დაკავშირებით ბათუმში უკრაინის მოქალაქეებმა სოლიდარობის აქცია გამართეს. ევროპის მოედანზე შეკრებილებმა 1993 წელსა და ახლა, უკრაინაში მიმდინარე მოვლენებს შორის პარალელები გაავლეს, ომის პროვოცირებაში კი რუსეთი დაადანაშაულეს. ამ გამოსვლით მათ აზოვსტალის მებრძოლების მიმართაც გამოხატეს მხარდაჭერა.

***
სოფელ კაპანისთავში, ფესტივალის „კაპანი 2022“ გაიმართა, რომელშიც მონაწილეობდნენ: ანსამბლი „ათაღლი“, ანსამბლი „ეპოქა“, აჭარისწყლის კლუბთან არსებული ვოკალური ჯგუფი, ანსამბლი „კოლხეთი“, ანსამბლი „მანია“ და სხვა. ასევე, გაიმართა სპორტული შეჯიბრება ნარდში და ბილიარდში. ფესტივალის ესწრებოდა ხელგაჩაურის მუნიციპალიტეტის მერი ზაზა დიასამიძე, საკრებულოს თავმჯდომარე თენგიზ ირემიძე, აჭარის არ განათლების, კულტურისა და სპორტის მინისტრი მია ხაჯიშვილი, უმაღლესი საბჭოს მასობრივი დეპუტატი ფრიდონ ფუტყარაძე, მერის მოადგილეები, საკრებულოს წევრები, სამსახურის თანამშრომლები, მოწვეული სტუმრები, ადგილობრივი მოსახლეობა და ტურისტები. ფესტივალის მიზანია ტურიზმის განვითარება, სოფლის ცნობადობის გაზრდა, ტურიზმის ერთ-ერთი მიმართულების კანონინგის პოპულარიზაცია, ეთნოგრაფიული კუთხის წაღვენა და ზოგადად კაპანისთავის პოპულარიზაცია.

***
ბათუმში ხარიტონ ასგლედიანის სახელობის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმთან, ღია ცის ქვეშ, დასასვენებელი სივრცე გაიხსნა. სივრცით სარგებლობა ნებისმიერ პირს შეუძლია - როგორც მუზეუმის ვიზიტორებს, ისე ქალაქის სტუმრებს. ისინი ღია სივრცეში უფასოდ გაცნობიან ადგილობრივ კულტურას, აჭარის რეგიონის ყოფა-ცხოვრებას. წარმოდგენილია ეთნოგრაფიული ნიმუშები - აჭარული ტანსაცმის, ხელნაკეთობები, ჭადები, როგორც მადღამთიან აჭარაში ქალები საკუთარი ხელით ქსოვდნენ და ამზადებდნენ. აქვე სტუმრებს ქარგის და ქსოვის მასტერკლასსაც შესთავაზებენ. სამომავლოდ, სივრცე საგანმანათლებლო პროგრამებსაც დაეთმობა.

***
„დინამო“ ბათუმმა საქართველოს ეროვნული ლიგის 21-ე ტურის შეხვედრის გასვლითი თამაშში გორში მოიგო. სეზონის განახლების შემდეგ ბათუმელებმა გასვლით შეხვედრაში „დილა“ მინიმალური სხვაობით 0-1 დაამარცხეს. პირველი ნახევარი უფრო ფრედ 0-0 დასრულდა. 21 ტურის შემდეგ, გია გუგუჩაძის გუნდი, 50 ქულით ისევ პირველ ადგილზე იმყოფება, მეორე პოზიციაზე კი, 41 ქულით, „დინამო“ თბილისია. შემდეგ ტურში 21 აგვისტოს ბათუმელები შინ „საბურთალოს“ უმასპინძლებენ.

***
„ბათუმის თასი 2022“ - ამ სახელწოდებით ბათუმში საცხენოსნო ჩემპიონატი გაიმართა. შეჯიბრებები დოდასა და ცხენურთში ჩატარდა, რომელშიც სხვადასხვა რეგიონიდან ჩამოსული ცხენოსნები მონაწილეობდნენ. გამარჯვებული ცხენოსნები შედეგებითა და სივრცეებით დაჯილდოვდნენ. ჩემპიონატი ბათუმის მერისა და ბათუმის საცხენოსნო კლუბის ორგანიზებით ჩატარდა.

მოამზადა ნათია იმნაიშვილი

საზაფხულო სკოლა - „კონსტიტუციური მართლმსაჯულების აქტუალური საკითხები“

ნათია რეკლამა 27 48 93

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტისა და საქართველოს უნივერსიტეტის სამართლის სკოლის ერთობლივი პროექტის ფარგლებში, საზაფხულო სკოლა „კონსტიტუციური მართლმსაჯულების აქტუალური საკითხები“ გაიხსნა. მასში მონაწილეობს საქართველოს სხვადასხვა უნივერსიტეტის სამართლის საბაკალავრო და სამაგისტრო პროგრამის 40-მდე სტუდენტი. საზაფხულო სკოლის მიზანია, ხელი შეუწყოს საკონსტიტუციო მართლმსაჯულების საკითხებზე სტუდენტების ცოდნის გაღრმავებას და უნარების განვითარებას

საზაფხულო სკოლის ლექციებს გაუძღვებიან საქართველოს უნივერსიტეტის და ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორები, კერძოდ, მალხაზ ზეგიაშვილი და მარი მარინაშვილი - საქართველოს უნივერსიტეტიდან, ასევე, მალხაზ ნაკაშიძე - ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნი-

ბაბირბოვის კაზინა შეაკეთეს

თამაზ მზნაშვილი 27 48 94

მალე ნახევარი საუკუნე შესრულდება, რაც მოსახლეობის სამსახურშია ხულო-თავოს საბავშრო გზა. მისი კაზინა ექსპლუატაციისთვის გამოუსადეგარი იყო. ადგილობრივი ბიუჯეტიდან რემონტისთვის გამოყოფილი თანხით კაზინის შეკეთება დასრულდა

ხულო-თავოს საბავშრო გზა სივრცითა და სიმართლით ევროპაში მეორე ადგილზეა. უსაყრდენო საბავშრო გზის სიგრძე 1720, ხოლო სიმაღლე 280 მეტრია. საზოგადოებრივ ტრანსპორტს მხოლოდ ტურისტული დანიშნულება არ გააჩნია, ის ხულოს ცენტრიდან სოფელ თავოში მისასვლელად ერთადერთი უმოკლესი გზაა.

თავოელებსა და მათ სტუმრებს სამუშაოების დასრულება პარლამენტარმა ანზორ ბოლქვაძემ, აჭარის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ფრიდონ ფუტყარაძემ, ხულოს მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელებმა მიულოცეს.

ტბათის ქუჩაზე არსებულ სარობურთო კომპლექსს სარეაბილიტაციო სამუშაოები ჩაუტარდება

ზიარა რეკლამა 579 25 25 72

„აჭარის პროექტების მართვის კომპანია“ შეისყიდა პროექტი, რომლის მიხედვითაც უახლოეს პერიოდში ბათუმის საჩოგბურთო კომპლექსს რეაბილიტაცია-რეკონსტრუქცია უნდა ჩაუტარდეს. ინფორმაციას ამის შესახებ აჭარის პროექტების მართვის კომპანია ავრცელებს

მათივე ინფორმაციით, ახალი პროექტი არსებული შენობა-ნაგებობების დემონტაჟს და მის ადგილზე ახალი სასტუმრო კორპუსის აგებას ითვალისწინებს. საჩოგბურთო კომპლექსი თამარის დასახლებაში ტბეთის ქუჩაზე 5111 კმ/მ ფართობზე არის განთავსებული. - ტენდერის გამოცხადების შემდეგ, დაახლო-

ბლად შევატუბინებთ მათ სიახლის შესახებ, - განაცხადა ა(ა)პ „ბათუმის საჩოგბურთო კომპლექსის“ დირექტორმა ვიორგი ლომთათიძემ.

ბათუმს მოტოციკლისა და მანქანების შემაჯახებელი

ნათია რეკლამა 555 18 48 88

ბათუმის სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურის სასწრაფო ცენტრის მიერ გადაამზადებული მოტომედიკოსები შემაჯახებენ, რომლებიც მსოფლიო ბანკის მიერ შექმნილი სამედიცინო მოტოციკლებით ოპერატიულად შეძლებენ გამოახებაზე გასვლასა და სწრაფი და ეფექტური სამედიცინო დახმარების აღმოჩენას. ეს არის სავანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების ცენტრის ახალი პროექტი - მოტომედიკოსები

როგორც ჯანდაცვის მინისტრის მოადგილე ილია ლუღუშაურმა აღნიშნა, პროექტი იქნება ეფექტური, ვიწრო და რთული გამავლობის ქუჩებში, საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილებსა და საკურორტო ზონებში გადაუდებელი დახმარების შემთხვევებზე გაიზრდება ოპერატიულობა. მოტომედიკოსის ისეთ გადაუდებელ შემთხვევებზე რეაგირება, როგორცაა ავტოსაგზაო შემთხვევები, პაციენტის უგონო მდგომარეობა, ტრავმები, გულის გაჩერება მნიშვნელოვნად გაზრდის ადამიან-

ის სიცოცხლის გადარჩენის შანსებს. ბათუმში ღონისძიებას საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილე ილია ლუღუშაური, საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და გადაუდებელი დახმარების ცენტრის დირექტორი ალექსანდრე კუტუბაშვილი და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის ჯანდაცვის მინისტრი ნინო ნიუჟარაძე დაესწრნენ. პროექტი ქვეყანაში გადაუდებ-

ელი სამედიცინო დახმარების სერვისის გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად.

მთავრობა რთვების სუბსიდირებისთვის 150 მილიონ ლარს დახარჯავს

ივლისში ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა გადაჭარბა 2019 წლის მონაცემს და 476 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც რეკორდული მაჩვენებელია, - ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გუშინ მთავრობის სხდომაზე განაცხადა

როგორც ირაკლი ლარიბაშვილმა აღნიშნა, ჯამურად, იანვარ-ივლისში მოგზაურობიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 1 მილიარდ 618 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა.

„თქვენ ხედავთ, რომ ქვეყანაში ძალიან ბევრი ტურისტია შემოსული და მინდა ვითხრათ, რომ ივლისში, მოგზაურობიდან, ანუ ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა, პირველად, პანდემიის შემდეგ გადაჭარბა 2019 წლის მონაცემს, ანუ, არათუ მოხდა აღდგენა და გაუთანაბრდა, არამედ გაასწორა 2019 წლის მონაცემებს და გვაქვს შემოსავლების რეკორდული მაჩვენებელი. კერძოდ: ტურიზმიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 476 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც, როგორც მოგახსენეთ, 2019 წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 20%-ით მეტია, ხოლო ჩვენ თუ ამას შევადარებთ 2021 წლის მაჩვენებელს, დაახლოებით 130%-ით მეტია. ჯამურად, იანვარ-ივლისში მოგზაურობიდან მიღებულმა შემოსავლებმა 1 მილიარდ 618 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა. ასე რომ, ექსპორტისა და ტურიზმის მიმართულებით დაფიქსირებული მსგავსი ტენდენციები, შესაბამისად, იძლევა იმის თქმის საშუალებას, რომ ეკონომიკური აქტივობის მიმართულებით მაღალი ზრდის ტენდენცია შენარჩუნდება, რაც ძალიან სასიხარულოა ჩვენთვის. რა თქმა უნდა, ეს გულისხმობს მეტ დასაქმებას, შემოსავლების ზრდასა და სიღარიბის შემცირებას.“ - განაცხადა მან.

პრემიერის თქმით, ქვეყნის თითქმის 40%-იანი ზრდა აქვს ექსპორტში - ივლისში ექსპორტის რეკორდული მოცულობა, 540 მილიონი დოლარი დაფიქსირდა.

„ჩვენ თუ შევადარებთ წინა წელს, თითქმის 40%-იანი ზრდა გვაქვს ექსპორტში. ასევე მინდა ვთქვა, რომ ექსპორტის აღნიშნული მაჩვენებელი რეკორდულია როგორც წინა წლის ივლისის, ასევე, სხვა თვეებთან შედარებით. ჯამურად, იანვარ-ივლისში ექსპორტი გაიზარდა თითქმის 37%-ით და 3 მილიარდ დოლარზე მეტი შეადგინა. ასევე, გვაქვს ზრდა იმპორტში და ჯამურად, იანვარ-ივლისში სავაჭრო ბრუნვამ შეადგინა თითქმის 10 მილიარდ 200 მილიონი ამერიკული დოლარი, რაც წინა წლებთან შედარებით დაახლოებით 35%-ით მეტია.“ - განაცხადა პრემიერ-მინისტრმა.

მთავრობის ხელმძღვანელმა სხდომაზე ისა-

უბრა საწვავის ფასებზეც და აღნიშნა, რომ იმის მიუხედავად, ლარი გამყარდა, ასევე საწვავის ფასები პლაცზე არის დაკლებული, ჯერ კიდევ აქვთ განცდა, რომ საწვავის ფასებმა შესაბამისად არ ჰყოფა ასახვა და არ მოხდა საწვავის ფასების პროპორციულად დაკლება, ამიტომ საჭიროა მუშაობის გააქტიურება საწვავის იმპორტიორებთან. პრემიერის განცხადებით, ავგისტოს ბოლომდე საწვავი, ჯამში 20-30 თეთრით გაიფ-

რემი დავალებით ეკონომიკის და ფინანსთა მინისტრები შეხვდნენ საწვავის იმპორტიორებს. მათ რამდენიმე შეხვედრა გამართეს. ჩვენ აქტიურად ვაკვირდებით საწვავის ფასებს საქართველოში. მჭიდრო კოორდინაციაში ვართ კონკურენტის ეროვნული სააგენტოს ხელმძღვანელებთან. მე დღეს დილით შეხვედრა საუბარი მათთან. იმის მიუხედავად, რომ ლარი გამყარდა, ასევე საწვავის ფასები პლაცზე არის დაკლებული, ჯერ კიდევ გვაქვს განცდა, რომ საწვავის ფასებმა შესაბამისად არ ჰყოფა ასახვა და არ მოხდა საწვავის ფასების პროპორციულად დაკლება, ამიტომ საჭიროა გავაქტიუროთ მუშაობა საწვავის იმპორტიორებთან. მე რეკომენდაციით მივმართე კონკურენტის სააგენტოს, რომ დაიწყონ მოკვლევა და შეამოწმონ იმპორტიორების კეთილშინდისიერება, რამდენიმე სწორად ხდება კონკურენტის პირობების დაცვა და ხომ არ არის რაიმე გადახრა, ხომ არ არის რაიმე კეთილშინდისიერების დარღვევა. რა თქმა უნდა, გვაგარქმელ-

ებთ მუშაობას, შეგვიპირდნენ იმპორტიორები, რომ იმის მიუხედავად, მათ ივლისშიც და ავგისტოსშიც დააკლეს 10-10 თეთრით ფასი, კიდევ უფრო მეტით აპირებენ დაკლებას, ჯამში 20-30 თეთრით დააკლებენ ფასებს ავგისტოს ბოლომდე.“ - განაცხადა პრემიერმა.

მთავრობის გადაწყვეტილებით, რთვების სუბსიდირება მიმდინარე წელსაც მოხდება. როგორც ირაკლი ლარიბაშვილმა მთავრობის სხდომაზე განმარტა, 1 კგ თეთრი ყურძნის ლიტრულზე, სულ მცირე, 90 თეთრი იქნება. პრემიერის თქმით, არცერთი კილოგრამი ყურძენი ჩაუბარებელი არ დარჩება.

„მევენახეობა-მეღვინეობა ჩვენი ქვეყნის სტრატეგიული დარგია და ჩვენმა ხელისუფლებამ მოსვლის დღიდან გამოაცხადა მთავარ პრიორიტეტად მევენახეობა-მეღვინეობის დარგი. ჩვენი მხრიდან სწორი, ეფექტური და ხელშეწყობის ნაბიჯების გადადგამა ძალიან მნიშვნელოვანი შედეგი გამოიღო. შედარებისთვის, გახსოვთ ალბათ, 2012 წელს არათუ წახალისება არ იყო საერთოდ მევენახეობა-მეღვინეობის, არამედ გახსოვთ, რომ მთავრობა იყო პირდაპირ უხეშად ჩარეული და ჩვენს მევენახეებს სთხოვდნენ ვენახების გაჩეხვას და ყურძნის არჩაბარებას. მდგომარეობა იქამდე მიყვავდა, რომ პრაქტიკულად ყურძნის ჩაბარება აზრს კარგავდა, იმდენად გართულებული იყო ზოგადად პროცესი და სიტუაცია. მევენახეები პირდაპირ ზეწოლის ქვეშ იყვნენ, ამის არაერთი მაგალითი ჩვენ ძალიან კარგად გვახსოვს. ასევე, შეგახსენებთ, რომ მაგალითისთვის, თუ რამდენი ათეული კომპანია იყო მევენახეობა-მეღვინეობაში, დაახლოებით 30 კომპანიაზე მეტად და მათი წლიური შემოსავლები ასეულობით მილიონ დოლარს შეადგენს. რა თქმა უნდა, ამ დარგში ჩართულია დაახლოებით 25 000-მდე მევენახე, ეს ნიშნავს მათი ოჯახების გაძლიერებას, მეტ შემოსავალს, მეტ კეთილდღეობას.“ - აღნიშნა ირაკლი ლარიბაშვილმა. მისივე განცხადებით, სახელმწიფო მაქსიმალურ მხარდაჭერას აღმოუჩინებს მევენახეებს. შექმნილია რთვების საკოორდინაციო შტაბი, რომელიც უკვე მუშაობს.

„ჩვენ წელს, რეკორდულ მოსავალს ველოდებით, დაახლოებით 300 000 ტონას. ეს არის რეკორდული მაჩვენებელი და სწორედ ყველა ამ გამოწვევისა და ფაქტორის გათვალისწინებით წელსაც, რა თქმა უნდა, გაგრძელდება სუბსიდირება. მთავრობის სუბსიდირება ჯამურად დაუჭრდება დაახლოებით 150 მილიონი ლარი.“ - განაცხადა ირაკლი ლარიბაშვილმა.

ი ა შველიძე

უკრაინა

უკრაინის გენერალური შტაბის ინფორმაციით, 24 თებერვლიდან დღემდე უკრაინული ძალების მიერ რუსეთის 43 750 ჯარისკაცი დაიკვდირა, მათ შორის 200 ზოლო დღე-ღამის განმავლობაში. მათივე ცნობით, უკრაინის შეიარაღებულმა ძალებმა ოკუპანტების კუთვნილი სხვადასხვა სახის აღჭურვილობაც განადგურეს. მტრის საერთო დანაკარგი ასევე მოიცავს: 1 876 ტანკს, 4 141 გავმანქანებას, 985 საარტილერიო სისტემას, 261 ზალპური ცეცხლის რეაქტიული სისტემას, 136 საჰაერო თავდაცვის სისტემას, 233 თვითმფრინავს, 195 ვერტიკალურ დაჯდომილობას და საწვავის ავზს, 15 გემს/ნავს, 787 უპილოტო საფრენ აპარატს, 92 ერთეულ სპეცტექნიკას, 187 ფრთოსან რაკეტას“, - ნათქვამია ინფორმაციაში.

რუსი ოკუპანტები ხარკოვისა და სუმის ოლქების სხვადასხვა ტიპის იარაღიდან დაბომბეს აგრძელებენ. უკრაინის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის ცნობით, რუსებმა სუმის ოლქის ლუტოვს, ისკრასკოვშიანასა და ბელოვოდის დასახლებების ტერიტორიები არტილერიიდან დაბომბეს. „ხარკოვის მიმართულებით მტრმა ტანკებიდან და სარაკეტო არტილერიიდან დაბომბა სვეტლინოეს, შაპოვალოვკას, პრუდიანკას, დემენტიევკას, პიტომნიკის, რუს-ტიშკის, პობედას, ვერხნი სალტოვის, გუსაროვკას, ბაზალევკას, სტარაია გნოლიცას დასახლებები. რტიშევკასა და სალტოვის მახლობლად კი ავიადარტყმები განხორციელდა“, - აცხადებენ გენშტაბში. უწყების ცნობით, ვითარება მნიშვნელოვნად არ შეცვლილა ვოლინის, პოლევსკისა და სვერსკის მიმართულებით.

რაც უფრო ძლიერი იქნება უკრაინა, მით უფრო სუსტი იქნება რუსეთი და შესაბამისად, მთელ უფრო ნაკლებ ხანს გაგრძელდება ეს ომი - უნდა ვიბრძოლოთ ყველა დონეზე და ყველა ფრონტზე, - ამის შესახებ უკრაინის პრეზიდენტი

მა ვოლოდიმირ ზელენსკიმ განაცხადა. მისივე თქმით, ყველა უკრაინაში და თავისუფალ მსოფლიოში უნდა გააკეთოს ყველაფერი, რაც შეუძლიათ და ყველაფერი, რაც შეიძლება, რათა რუსეთმა და ომის მხარდამჭერებმა კიდევ უფრო დიდი ფასი გადაიხადონ ტერორისთვის. „უკრაინის ყოველთვის სურდა და სურს მშვიდობა და არაერთხელ შესთავაზა რუსეთის ხელმძღვანელებს ომის დასრულება და უკრაინული მიწის ოკუპაციისგან გათავისუფლება სხვადასხვა მოლაპარაკების ფორმატებში. მაგრამ რუსეთს ჯერ კიდევ სწამს ტერორის, რჩება თავისი პროპაგანდისტული ილუზიების მარწმუნებში.“ - აღნიშნა ზელენსკიმ.

უკრაინულმა არტილერიამ აღმოსავლეთ უკრაინაში დაჭვავებდა „გაგნერის“ შტაბს დაარტყა, - ინფორმაციას მედიასაშუალებები ლუგანსკის ოლქის გუბერნატორზე, სერჰი გაიდაიზე დაყრდნობით აცრეულებენ. გაიდაის თქმით, „დაღუპულთა რაოდენობა ზუსტდება“. უკრაინული მედიის ცნობით, კრემლის მხარდამჭერი რუსი ყურნალისტის, სერგეი სრედას 8 ავგისტოს „ტელეგრამ“ პოსტში „გაგნერის“ შტაბის მიმართ დაფიქსირდა. პოსტი მოგვიანებით წაიშალა, მაგრამ ასლები სოციალურ ქსელებში გრცელდება. აღსანიშნავია, რომ „გაგნერს“ ომის დანაშაულებს უკავშირებენ. დაჭვავება ყირიმისა და დონბასის რეგიონში 2014 წელს განათავსეს.

ომის ყველა ტყვე და განსაკუთრებით „აზოვსტალის“ დამცველები არიან მებრძოლები, რომლებიც კანონიერად იცავდნენ თავიანთ ქვეყანას. მაშასადამე, „მარიუპოლის ციხეები“ რუსეთის ოფიციალური სამხედრო დანაშაულია, - ამის შესახებ უკრაინის პრეზიდენტის აღმინისტრაციის ხელმძღვანელის მრჩეველი მიხაილო პოდოლიაკი „ტვიტერში“ წერს. ის წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტს მოქმედებისკენ

მოუწოდებს. „დროა, წითელი ჯვრის საერთაშორისო კომიტეტმა და მისმა პრეზიდენტმა, პეტერ მაურერმა თავიანთი მიზანი გაიხსენონ და რეპუტაციაზე იფიქრონ“, - წერს პოდოლიაკი.

რუსმა ოკუპანტებმა დონეცკის ოლქში სამი მშვიდობიანი მოქალაქე მოკლეს. დონეცკის რეგიონალური სამხედრო ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის პაველ კირილენკოს ცნობით, დაზარალებულია კიდევ 13 ადამიანი. მისივე განმარტებით, მარიუპოლისა და ვოლნოვანაში მსხვერპლის ზუსტი რაოდენობის დადგენა ამ დროისთვის შეუძლებელია. ამასთან, უკრაინული მედიის ცნობით, რუსმა ოკუპანტებმა ქალაქი ნიკოპოლი და ნიკოპოლის რაიონი „გრადაის“ ტიპის ზალპური ცეცხლის რეაქტიული სისტემიდან დაბომბეს.

სლავიანსკის, ბანშუტის, ავდიევკისა და კრამატორსკის მიმართულებით უკრაინელმა სამხედროებმა მტრის თავდასხმები შეაჩერეს და აიძულეს უკან დაეხია, - აღნიშნულია უკრაინის შეიარაღებული ძალების გენერალური შტაბის ინფორმაციაში. მათივე ცნობით, სლავიანსკის მიმართულებით რუსებმა ველიკა კომიშუვასას, ბრაზევკას, ზალიმანის, ვერნოპოლიეს, მაზანოვკასა და ბოგოროდინის ახლოს საარტილერიო ცეცხლი გახსნეს, ასევე, ტინოკოვ - დოლინას მიმართულებით მტურში განახორციელეს, მაგრამ წარუმატებელი აღმოჩნდა, დანაკარგები განიცადეს უკან დაიხიეს. გენშტაბის ცნობით, ბანშუტის მიმართულებით, მოწინააღმდეგე არტილერიიდან და ტანკებიდან დაბომბა ტორეცკის, ბანშუტის, ბელოგოროვკას, კურდიუმოვკას, ვასილიევკას, ზაიცევკასა და უელენის ახლომდებარე ტერიტორიებს. საჰაერო დარტყმები განახორციელა სოლედარის დასახლების მიდამოში.

მომზადდა ნაირა შუტარაძემ

უხსოვარი

საფრანგეთის პრეზიდენტმა ემანუელ მაკრონმა შეგდეთისა და ფინეთის ნატოში გაწევრიანების რატიფიკაციის პროტოკოლს ხელი მოაწერა. მანამდე, საფრანგეთის პარლამენტმა აღნიშნული ორი ქვეყნის ალიანსში მიღების გადაწყვეტილებას მხარი დაუჭირა. უკრაინაში რუსეთის ომის ფონზე, მასში, ფინეთმა და შეგდეთმა ნატოში განაცხადის შეტანის ოფიციალური პროცესი დაიწვეს. ალიანსის წევრობისთვის ბლოკის ყველა წევრის თანხმობა საჭირო. მხარდამჭერი დოკუმენტის რატიფიცირება ნატოს წევრი 30 ქვეყნიდან 20-ზე მეტმა უკვე განახორციელა.

რუსეთსა და ჩრდილოეთ კორეის შორის ორმხრივი ურთიერთობები კიდევ უფრო გაფართოვდება. - ამის შესახებ საუბარია რუსეთის პრეზიდენტ ვლადიმერ პუტინის მიერ ჩრდილოეთ კორეის ლიდერ კიმ ჩენ ინსისადმი კორეის გათავისუფლების დღესთან დაკავშირებით გაგზავნილ მისალლო წერილში. „ამ მძიმე წლებში დამკვიდრებული მეგობრობისა და თანამშრომლობის დიდებული ტრადიციები კვლავ ემსახურება რუსეთის ფედერაციასა და კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკას შორის კეთილშობილური ურთიერთობების განვითარების სათიერო საფუძველს. დარწმუნებული ვარ, ერთობლივი ძალისხმევით, ჩვენ კიდევ უფრო გაფართოვებთ კონსტრუქციული ორმხრივი კავშირების მთელ სპექტრს“, - აღნიშნულია წერილში.

ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი ლიზ ტრასი დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრობისთვის ბრძოლაში რიში სუნაკს 22 პროცენტით უსწრებს. ასეთი შედეგი აჩვენა „კონსერვატიული პარტიის“ წევრების გამოკითხვამ. პარტიის 450 წევრს შორის, რომელთაც უკვე გადაწყვეტიეს, როგორ მისცემენ ხმას მიმდინარე საპრეზიდენტო არჩევნებში, ტრასმა 61% მითხოვა, ხოლო ყოფილმა ფინანსთა მინისტრმა სუნაკმა - 39%. ტრასის მხარდამჭერის ძირითადი მიზეზები სუნაკის მიმართ უარყოფითი დამოკიდებულება, საგარეო საქმეთა მინისტრისადმი ნდობა და ბორის ჯონსონის ერთგულება იყო. სუნაკის მხარდამჭერებმა განაცხადეს, რომ ის ყველაზე კარგად ერკვევა ეკონომიკაში და იყო ყველაზე კომპეტენტური ყველა კანდიდატს შორის. ახალი პრემიერისთვის ხმის მიცემა ფოსტით ხდება, გამარჯვებული 5 სექტემბერს გამოვლინდება.

ისრაელმა სირიის ბორტ ტარტუსში, რუსეთის სამხედრო ბაზასთან ახლოს ავიაციის მიზანობრივი დაზარალება. „როიტერის“ ინფორმაციით, ისრაელის სამიზნის სირიის ტერიტორიაზე არსებული ირანული სამხედრო ობიექტები წარმოადგენდა. ისრაელის დაზარალების წარმოადგენლების განცხადებით, რამდენიმე სარაკეტო დარტყმა განხორციელდა ირანის რადარის მომსახურე სადგურსა და ანტი-საჰაერო თავდაცვითი სისტემების მომსახურე სადგურზე. სირიის შეიარაღებული ძალების ინფორმაციით, საჰაერო თავდასხმებს სულ მცირე 3 ჯარისკაცი ემსხვერპლა, 3 კი დაიჭრა.

მომზადდა ი ა შველიძემ

„ვსდომო, ერთი ნაშრომს არ შევწყვიტო განვითარება“

ნათია იმედიანი 27 48 93

ლიტა შინდომ ბათუმელი მოყვარული მხატვარია. 15 წლის იყო, როცა პირველად აიღო ფანქარი ხელში. ხატვა არის ის, რაც მას უდიდეს სიამოვნებას ანიჭებს. გრძობს, რომ ფუნჯი მის ხელში ჩადოსნური ხდება

დღეს ახალგაზრდა ხელოვანი ჩვენი სტუდენტია და გულწრფელად გვიყვება თავის შემოქმედებაზე, განცდებსა და სურვილებზე...

- რა ადგილი და დრო უჭირავს ხატვას, ხელოვნებას შენს ცხოვრებაში?

- ბაკალავრიატის დასრულების შემდეგ მეტი თავისუფალი დრო მაქვს, ამიტომ ვცდილობ, საკუთარ თავზე მეტი ვიმუშაო და დრო მაქსიმალურად, შედეგად გამოვიყენო. 15 წლის ვიყავი, როდესაც პირველად ვცადე ფანქრით რეალისტური პორტრეტის დახატვა. ამ პროცესმა ძალიან გამიტაცა, რადგან აღმოვაჩინე, რომ შემქმნელი ადამიანის ემოციების ფურცელზე გამოტანა. გარემომოყვებლსაც მოეწონათ ჩემი ნამუშევრები, რამაც სტიმული მომიცია, უფრო დამეხვეწა ნახატები. დღეს კი ვარ იქ, სადაც ვარ და ვცდილობ, ერთი წამითაც არ შევწყვიტო განვითარება.

- რა მიმართულებით ხატავ?

- ძირითადად, რეალისტური მიმართულებით, თუმცა ვაპირებ სხვა მიმართულებებშიც გამოვცადო თავი. ვიყენებ ზეთის საღებავებს, აკრილს, ნახშირს და ფანქარებს. ნახშირით ხატვა ახლახან დავიწყე და ბევრ სირთულეს წავაწყდი, მაგრამ აქვს დადებითი მხარეც.

- გინ ან რა არის შენი მუზა?

- ეს დამოკიდებულია გარემოზე. ბუნებაში როცა ვარ, სურვილი მიჩნდება, ტილოზე გადმოვიტანო კადრი, რომელიც ემოციას იწვევს ჩემში. უმეტესად, ზღვას ვხატავ, რადგან ის ჩემი ყოველდღიურობის განუყოფელი ნაწილია. ზოგჯერ მუზა მაშინ მოდის, როდესაც რაღაც დანაკლის ვგრძობ, ან სულიერად გამოფიტული ვარ. მუზაც რაღაც ემოციაა, რომელიც ყოველდღე გროვდება ჩემში და გადმოვცემთ ამას, როგორც შეგვიძლია.

- რა არის შენთვის ხატვა?

- ყველა ადამიანს აქვს ისეთი საქმე, რომელიც მას ამშვიდებს, ავიწყებს ყოველდღიურ პრობლემებს. ზოგისთვის ეს მუსიკაა, ზოგისთვის - ცურვა, ქსოვა და ა.შ. მე კი ხატვა მანიჭებს უდიდეს სიამოვნებას.

- როგორია შენთვის იდეალური სამუშაო გარემო?

- ჩემთვის ასეთი გარემოა ჩემი სახლი, ზღვა, სიმყუდროვე და ბუნება. აუცილებელია განმარტობა. ხატვის დროს ვუსმენ კლასიკურ მუსიკას, რომელიც მეხმარება, სულიერად მამშვიდებს და კარგ განწყობაზე მაყენებს.

- თუ გაგიყვია ან გაგიჩუქებია საკუთარი ნამუშევარი?

- ბევრი ნახატი მაქვს გაჩუქებული ისეთ პიროვნებებზე, რომლებიც დარწმუნებული ვარ, მოუფრთხილდებიან და მათი ნახვის შემთხვევაში მეცნება ისევე, ყველაზე ძნელია ნახატთან გამომშვიდობება, რომელსაც დიდი დრო დაუთმე და ბოლომდე დაიხარჯე. რაც შეეხება გაყიდვას, ძირითადად, პორტრეტებს ვყიდვ.

- ამბობენ, რომ ხელოვნებას ადამიანი სხვა განზომილებაში გადააქვს.

- ხელოვნებაზე შემძლია დაუსრულებლად ვისაუბრო. ეს არის საშუალება, რითაც ადამიანს შეუძლია გასაქანი მისცეს თავის ფანტაზიას, გადავიდეს სხვა განზომილებაში, შექმნას საკუთარი სამყარო, რომელსაც გადმოიტანს ტილოზე და გაუხანგრძლივებს სიცოცხლეს რეალურ სამყაროში. ჩემთვის ყოველდღიურობის ნაწილია. ხელოვანი არ ვიქნე-

ბოდი, მეოცნებე რომ არ გყოფილიყავი. მხიბლავს მხოლოდ მატერიალური. ვცდილობ, დავინახო და გამოვცადო უფრო და უფრო მეტი. მიზიდავს ხელოვნების მრავალფეროვნება და ყველაზე ვხედავ მას.

- ქართული ხელოვნებიდან ვის შემოქმედებას აფასებ?

- განსაკუთრებით გამოვარჩევი ელენე ახვლედიანს. მისი ნამუშევრები ბავშვობისას დიდ აღტაცებას იწვევდა ჩემში. მისი გამოჩენილობა, პეიზაჟები, არქიტექტურული ნახატები, უბრალოება და სინაზე ყოველთვის მიზიდავდა.

- როგორ ფიქრობ, რა არის ხელოვნება მხატვრისთვის და რა - დამთავლებებისთვის?

- ხელოვნება მხატვრისთვის არის ყოველდღიური გამოწვევა. ის შთააგონებს შემოქმედელს. გვაქვს შეგრძნება, რომ აღმოსაჩენი გერკიდევ ბევრია. როდესაც ნახატს ქმნი, თავისუფლებას განიცდი, შეიძლება დახატო ის, რაც სიამოვნებას განიჭებს, ან პირიქით - გრთუნავს და გასურს, მაყურებელამდე მიიტანო. ხელოვანისთვის ხელოვნება საკუთარი თავის გამოხატვის კარგი საშუალებაა. ვფიქრობ, დამთავლებებისთვისაც იგივეა, ის სიამვნებით ათვალთვლებს, ცდილობს ჩაუღრმავდეს მხატვრის ხედვას და განიცდის იმავეს, რასაც ავტორი. ადამიანის ცხოვრება შემოქმედების გარეშე სიცარიელის შეგრძნებითაა სავსე. შემოქმედი ადამიანი ყოველთვის ქმნის რაღაც ახალს და საინტერესოს, ამით იცვლებს სიცარიელეს.

„მჯერა ყოველდღიური, ყოველნაშრომი სასწაულები“

ნათია იმედიანი 27 48 93

გაგაცნობთ ბათუმელი ახალგაზრდა პედაგოგს და დამწყებ მწერალს ნატალია აბაშიაძეს. ის ლიტერატურული კონკურსის „გაბრიელ ბესტსტორის ავტორი“ ფინალისტი. დარინას საკონკურსო ნაწარმოებმა სახელწოდებით „დამიწყე, არ დამიწყე“ ხალხის კეთილგანწყობა და სიყვარული მალევე მოიპოვა. როგორც თავად გვითხრა, ფინალისტობა მისთვის გამარჯვების ტოლფასი იყო. ინტერვიუში ნათლად ჩანს მისი პოეტური სული და განსაკუთრებული შინაგანი სამყარო

ის თავის ბავშვობაზე, პროფესიასა და კონკურსიდან მიღებულ შთაბეჭდილებებზე გვსაუბრება.

- დარინა, თქვენს ბავშვობასა და ოჯახზე გვიამბეთ.

- ოჯახი ჩემთვის საგანძურია. ხშირად ვფიქრობ, რომ მშობლებისა და დამის გარეშე ცარიელი კაფესულა ვიქნებოდი, ყოველგვარი დანიშნულების გარეშე. ალბათ იმიტომ, რომ ოჯახის წევრები ერთმანეთისგან სრულიად განვსხვავდებით განწყობებით, მიზნებითა და უნარ-ჩვევებით. შესაბამისად, ერთმანეთს ვავსებთ. დედამამშვიდებში უფროსი ვარ და რაც თავი მახსოვს, ჩემს მამს - გიორგის, ცხოვრების განუყოფელ ნაწილად აღვიქვამ. პოეტური ბუნების ვარ და მჭერა ყოველდღიური, ყოველწამიერი სასწაულების. პირველი დიდი სასწაულის მომსწრე კი 8 წლის ასაკში ვავხდი, როცა ჩემი სათამაშო თოჯინები „ცოცხალმა თოჯინამ“, ჩემმა დამ - თამარმა ჩაანაცვლა. მოლოცულასავით შემოიჭრა ჩვენს ოჯახში, შემოიტანა სიყვარული და მოგვეპოვნა ბედნიერების ვიტამინა.

- რა გიტაცებდათ პატარაობაში?

- როგორც ყველა 90-იანელი, მეც „ეზოს თაობა“ ვარ. ძალიან მიყვარდა მასწავლებლობანას თამაში. ერთდროულად მოსწავლე-მასწავლებლის როლს ვიკავებდი და გაკვეთილების ინსცენირებით ვერთობოდი. არასწორად ვხსნიდი მკალოთებს, ან ვწერდი სიტყვებს და შემდეგ საკუთარ თავზე ვითვლი კალმით ვუჭრებდები ნაშრომს. ზოგადად, მაქსიმალისტი და თვითკრიტი-

კული ვარ. ამ თამაშშიც კი, მკალოდ წარმოვაჩინე დამოკიდებულებას საკუთარი თავისადმი, რომლისგანაც უფრო მეტს მოვითხოვდი.

- რა პროფესია აირჩიეთ და რატომ?

- ბათუმის მე-10 საჯარო სკოლაში ვსწავლობდი, სადაც ჩვენი კლასისთვის ბოლო ზარი 2011 წელს დაირეკა. სკოლა ჩემთვის სრულიად სხვა, არასასურველი გარემო აღმოჩნდა, განსაკუთრებით, დაწყებითი საფეხური. ამიტომაც პირველი კლასიდან მტკიცედ გადავწყვიტე მასწავლებლობა. მსურდა, დამემხვრია სტერეოტიპები, იარლიყები. გყოფილიყავი ემპათიური და სასურველი მასწავლებელი.

- პირველი წარმატება...

- რატომღაც, პირველ წარმატებაზე მუდამ გავხეთი „აჭარა პ.ს.“ მახსენდება. 16 წლის ასაკში, წვიმიან დღეს, ჩემში მამაცმა გოგონამ გაიღვიძა და სახლიდან გავიპარე ახალი გზის საძიებლად. ასე აღმოვჩინე გაზეთ „აჭარა პ.ს.“-ის პროექტის ფარგლებში, ჟურნალისტურ სამყაროში. პირველად მაშინ გავიარე, რომ უკვე დიდი და დამოუკიდებელი გოგონა ვიყავი. ეს მასწავლებლობაზე უარის თქმა - არა, უფრო საკუთარი თავის ძიება იყო. ვეძებდი რაღაცას და არ ვიცოდი - რას. ამ პროექტის შესარჩევ ეტაპზე 5 სრულიად განსხვავებული სიტყვისგან 5 წუთში დაწერილმა ჩანახატმა გადაწყვიტა ჩემი გზა ჩემი ჩარჩების

საკითხი. ყოველთვის მიყვარდა წერა. მანამდე ვწერდი პატარ-პატარა ლექსებს, ჩანახატებს, მაგრამ ეს განსაკუთრებულ მოვლენად არ მიმაჩნდა. შესაბამისად, არც არავის ვუზიარებდი. ამ პროექტის საშუალებით აღმოვაჩინე პატარა, გაუბედავი, მაგრამ გულის სიღრმეში ამბიციური „მწერალი“. ცხოვრების ამ ეტაპმა, ჯგუფელების შექმნამ და გარემომ მომიცა ჩადოსნური ნივთი - კალამი და მიმახვედრა, რომ ეს იყო ჩემი სულიერი ცხოვრების გასაღები. შემდეგ ბავშვობის ოცნებისთვის ფრთების შესასხმელად ფილოლოგიურ ფაკულტეტზე, ბათუმის შოთა რუსთაველის უნივერსიტეტში ჩავაბარე. 2016 წელს სწავლა მაგისტრატურაზე, ლიტერატურის განხრით, გავაგრძელე. ამავე წელს წარმატებით გავიარე მასწავლებლის გამოცდა და მივიღე უფროსი მასწავლებლის სტატუსი.

- როგორ მოხვდით კონკურსში „გაბრიელ ბესტსტორის ავტორი“?

- მეგობრის დაჟინებული თხოვნით მივიღე მასში მონაწილეობა. ნაწარმოების გაგზავნამდე 3 დღით ადრე მარამ სოცქსელთ ბმული გამომიგზავნა - „დარჩა 3 დღე... რა თქმა უნდა, უარი ვთქვი, 3 დღეში ჯაღოქარი ხომ არ ვარ, რა უნდა დავწერო, ვმუშაობ და დროც არ მაქვს-მეთქი, მაგრამ მარამი ჩემზე ჩიუტი აღმოჩნდა და „მაიძულა“, მიმეღო ეს ახალი გამოწვევა. სიმართლე გითხრათ, აბსურდულად მიმაჩნდა, რადგან არასდროს მიფიქრია რომანის დაწერა, თანაც 3 დღეში, დაუფიქრებლად და გაკვეთილების ონლაინრეჟიმის პარალელურად. მოკლედ, ბოლო წამებში, გავგზავნე ნაწარმოების „დამიწყე, არ დამიწყე“ პირველი ნაწილი. ისე სწრაფად ვწერდი, რომ გადაკითხვისა და რედაქტირების დრო არ მქონდა... საერთოდ, არ ველოდებოდი, ასეთ „მისამშობათებულ“ ნაწარმოებს თუ მიიღებდნენ. კონკურსანტთა სიაში რომ აღმოვჩინდი, რაც მეგობარმა მომახარა, ძალიან გამიხარდა და დიდი პასუხისმგებლობით გავაგრძელე და დავასრულე რომანი. წესების თანახმად, ფინალში გადადიოდნენ პირველ ათეულში მოხვედრილი კონკურსანტები და

ურად ყოველთვის ვმუშაობდი და საკუთარი თავისთვის ვგრძობდით ვიმეტებდი დროს. ახლა კი, როცა ასე თუ ისე, ვახერხებ „დროის მოპარვას“, ვცდილობ ავინახოლო დაკარგული დრო და ვიყო 22 წლის გოგონა, შესაბამისად, ყოველთვის მეგობრებთან ერთად ვსეირნობ, ვმოგზაურობ, ვკითხულობთ წიგნებს, ვუყურებთ ფილმებს და განვიხილავთ.

- რა არის ბავშვებთან ურთიერთობა თქვენთვის, როგორც პედაგოგისთვის?

- ციტირებას გავაკეთებ ჩემივე ნაწარმოებიდან - „ბავშვობა არ არის უდარდელი ხანა, ბავშვობაში მოგზაურობა ბედნიერება...“ - ამგვარად, ბავშვებთან ურთიერთობა ჩემთვის ბედნიერებაა და ამავდროულად, ერთგვარი ფეისკონტროლი, პიროვნული ზრდის საზომი და ადამიანობის ფორმულა. თითოეულ მოსწავლეს საკუთარ სარკედ აღვიქვამ და როცა ვიღებ საკლასო ოთახის კარებს, არის ერთი რაღაც უჩვეულო წამი, მოლოდინი, თუ რას დავინახავ სარკეში. როგორ გავლამაზდები, გავიზრდები. არ არსებობს ცუდი და კარგი ბავშვი, კარგი და ცუდი მასწავლებელი, არსებობს საქმის სიყვარული, ბავშვსა და მასწავლო პროცესზე მორგებული, მიზნის მისაღწევი მეთოდები და მიდგომები. მთავარი გულწრფელი ურთიერთობებია. პიროვნული განვითარება, მოქალაქეობრივი ზნე-ჩვეულებების ჩამოყალიბება და თავისუფლად აზროვნება. ამიტომაც ჩემთვის, ქართულის მასწავლებლისთვის, არ აქვს მნიშვნელობა, ჩემს მოსწავლეს გრძელი ლექსი ცუდინება თუ არა ზეპირად. ჩემი მთავარი მიზანია, მოსწავლე ფლობდეს ინფორმაციას, იაზრებდეს, მსჯელობდეს, ითავისებდეს, ქმნიდეს რაღაც ახალს და მიღებულ ცოდნას იყენებდეს ცხოვრებაში ზრდისა და წარმატებისთვის, ბედნიერებისთვის, ადამიანობისთვის.

- რა გეგმები გაქვთ?

- პირველ რიგში, პროფესიული განვითარება. მსურს პედაგოგის სტატუსის ამაღლება - წამყვანი მასწავლებლობა. ასევე, გეგმავ საბავშვო მოთხრობების წერის გავრცელებას.

ბათუმი სულ მალე კიდევ უფრო იამაყებს, რომ სოცნი ზედბინიამ ჩვენს ქალაქში დაუკრა

მანანა პიპიშვილი 598 24 94 97

4 აგვისტოს გაიხსნა და 12-ში დაიხურა უდიდესი კომპოზიტორის გია ყანჩელის ხსოვნისადმი მიძღვნილი საერთაშორისო ფესტივალი (დამფუძნებელი ხელოვანთა კავშირი «კონცერტ-არტი», ხელმძღვანელი - თინა ჯორბენაძე). ბათუმის მერიის ხელშეწყობით, ხუთი საფეხტივალო საღამო გაიმართა, რომლებმაც დიდი სიამოვნება მიანიჭა ყველას, ვინც თუნდაც ერთ მათგანს დაესწრო

საფესტივალო პროგრამა მრავალფეროვანი იყო როგორც უანობრივად, ისე თემატურად. ვიხილეთ და მოვუსმინეთ ახალი თაობის არაერთ კაშკაშა ვარსკვლავს, ვნახეთ უკანასკნელი დოკუმენტური ფილმი გია ყანჩელზე - «სევდის ანგელოზები». ამ დღეებს ჩვენი გაზეთი პერიოდულად აშუქებდა, მაგრამ ფესტივალის მთავარი მოვლენა გახდა დასკვნითი საღამო, რომელიც ბათუმის ხელოვნების ცენტრში გაიმართა. სცენა დაეთმო ეგვიპტე მიქელაძის სახელობის ეროვნულ სიმფონიურ ორკესტრს, რომლის მთავარი დირიჟორია კომპოზიტორი და პიანისტი ნიკოლოზ რაჭველი, ასევე, ვუნდერკინდ პიანისტა და კომპოზიტორის, 12 წლის ცოტნე ზედგინიძეს, ალტისტ გიორგი ცაგარელს და ჩაზის ცნობილ პიანისტ ბექა გორიაშვილს.

ამ ბრწყინვალე საღამოს თავდასტოვებულ ნიკოლოზ რაჭველი უძღვებოდა და გზადაგზა უფრო ახლოს გვაცნობდა გამომსვლელთა შემოქმედებას.

საოცარი დღესასწაულების მომსწრე ვართ ამ ფესტივალის დაარსებიდან დღემდე. საქართველოს

ეროვნული სიმფონიური ორკესტრი არც წელს ღალატობს ტრადიციას. მასში მონაწილეობა 10 აგვისტოს, გია ყანჩელის დაბადების დღეზე ბათუმში ყოფნა ბოლო წლებია, თითქოს ტრადიციად გვექცა, მაგრამ დიდი იმედები მაქვს, რომ შინაგანი ვალდებულება, მხოლოდ სადღესასწაულო შემთხვევებში გადაინაცვლებს. მსოფლიომ იცის, რომ ახლა ჩვენს მოძმე სახელმწიფოში ომი მიმდინარეობს. ეს არ არის მართო უკრაინის ომი, ეს ჩვენი ომიცაა, - აღნიშნა ნიკოლოზ რაჭველმა, რის შემდეგაც ეროვნულმა სიმფონიურმა ორკესტრმა საქართველოსა და უკრაინის სახელმწიფო პიანები შეასრულა.

კონცერტი დაიწყო უკრაინელი კლასიკოსის მიროსლავ სკორეკის ნაწარმოებით, რომელიც, როგორც წამყვანმა გვითხრა, მას შემდეგ, რაც უკრაინაში ომი დაიწყო, ამ ქვეყნის მხარდასაჭერად მსოფლიოს სიმფონიური და კამერული ორკესტრების რეპერტუარში შევიდა და დიდ საკონცერტო დარბაზებში ასრულებენ.

ნიკოლოზ რაჭველმა დარბაზს წარუდგინა ახალგაზრდა, ნიჭიერი და-ძმა უკრაინიდან - ვლადი და ევატერინა კორენები და აღნიშნა, რომ ისინი მას საქართველოში უკრაინის ომის დაწყებიდან რამდენიმე დღეში შეხვდნენ. მთელი მათი ოჯახი იძულებით გადაადგილდებოდა. არიან ზაპროჟიედიან. მათი ბებია და ბაბუა ჯერ კიდევ უკრაინაში იმყოფებიან, ბავშვები ყოველდღე უკავშირდებიან მათ, მაგრამ, სამწუხაროდ, ცუდ ამბებს იგებენ. როგორც გაირკვა, მოზარდებს სამშობლოში დაწყებული ჰქონდათ გიტარაზე დაკვრის შესწავლა. როცა აქ ჩამოვიდნენ, პედაგოგის გარეშე დარჩნენ. ნიკოლოზ რაჭველმა და მისმა მეგობრებმა გადაწყვიტეს, მათთვის მასწავლებელი ეპოვათ. ასეც მოხდა. ბათუმური კონცერტი მათთვის ერთ-ერთი პოზიტიური დღე აღმოჩნდა. ჯერ ვლადმა ინდივიდუალურად შემოგვთავაზა რამდენიმე ნაწი-

არმოები, მერე დაიკოსთან ერთად დაუკრა, ბოლოს კი ლამაზი სიურპრიზი შემოგვთავაზეს - გია ყანჩელის მუსიკა.

ცოტნე ზედგინიძის წარდგენაც ნიკოლოზ რაჭველმა აიღო თავზე.

- მთავარი სათქმელია ის, რომ ჩვენს ქვეყანას დღეს ჰყავს ვუნდერკინდი. როდესაც მას პირველად მოვუსმინე, 9 წლის იყო. რა მუსიკასაც წერდა, როგორც აზროვნებდა, იმ წამს მაგრძობინა, რომ ჩვენ გვყავს ქართველი მოცარტი.

დღეს ევროპას დაუბრუნდა მოცარტი საქართველოდან, მაშინ ყველამ გაიხარა, რამდენად დიდ მოვლენასთან გვაქვს საქმე. თავისთავად ცოტნეს საკომპოზიტორო აზროვნება ძალიან რთულია. თავდაპირველად ის შემოგვთავაზებდა ერთ პატარა საფორტეპიანო პიესას, რომელიც გია ყანჩელს მიუძღვნა. მაშინ გია ყანჩელი უკვე ძალიან ავად იყო, მალე გარდაიცვალა. ცოტნემ მასთან შეხვედრა მოასწრო და მასხვს ყანჩელის სიტყვები: ახლა მშვიდად ვარ, განარბული მივდივარ ამ ქვეყნიდან, რადგან მოვესწარი ამ მოვლენას სამშობლოში. სულ ცოტა ხნის წინ ცოტნე დაბრუნდა ვერბის მუსიკალური ფესტივალიდან (ეს არის იგივე დონის ღონისძიება კლასი-

თავიდან შესაძლოა, ეს ნათქვამი ზოგმა, შეიძლება, ხატონად მიიღო, მაგრამ სულ რაღაც 6-8 თვეში, როდესაც მსოფლიო კლასიკური მუსიკის ერთ-ერთმა დიდმა წარმომადგენელმა გერმანიაში საზოგადოებას და პრესას განუცხადა, რომ

კური მუსიკის ფესტივალებში, რაც კინოსთვის ოსკარების დაჯილდოების ცერემონია). იგი ამ ფესტივალის მთავარი მოქმედი გმირი გახდა და ეს, მიუხედავად იმისა, რომ

იხ. მე-8 გვ.

ეკა ჭითავა: არასდროს მიზარება სოცნიის ბაზიარება

ლაშა ხოშიაშვილი 593 50 82 69

ერთი წელია, ინტერნეტსივრცეში პოპულარობა მოიპოვა ლიტერატურულმა ჯგუფმა «წიგნიპედიამ», რომლის დამფუძნებელი და ხელმძღვანელი მბა შიოსაშვილია. ახალგაზრდა, მშვენიერი კოლხი ქალბატონი, პოეტი, წარმატებული პედაგოგი და ორი უკარგესი შვილის დედა. იგი თავის გულისხანადებს დროდარო მკითხველსაც უზიარებს ლიტერატურულ გამოცემაში, უფრო მეტად კი ზრუნავს იმისთვის, რომ ახალგაზრდებში წიგნის სიყვარული და ლიტერატურული გემოვნება განავითაროს. «წიგნები ჩემთვის ადამიანებზე არიან», - ამბობს ის და ამ ინტერვიუში თავისი თვალსაწიერის პორიზონტს გადავვიშლის.

- ადამიანები, რომლებსაც ემადლიერები და თქვენთვის სამაგალითონი არიან ან იყვნენ...

- ჩემთვის სამაგალითო ჩემი წინაპრები არიან და ყოველთვის მოწოდებით ვიხსენებ მათ - სუფთა და ალაღ-მართალ გზაზე მოსიარულენი. მათგან ვისწავლე მოყვასის სიყვარული და მტრისთვის საკადრისის მიგება. ბაბუა მასწავლიდა, რომ არავისთვის მეთხოვა დანმარება, თუკი მისი ვაკეთებდა დამოუკიდებლად იყო შესაძლებელი. არ მიყვარს ვინმეს წინაშე ვალში ყოფნა. ამ პრინციპმა ჩამომეყალიბა დამოუკიდებელ ადამიანად. ბევრ ადამიანს შეგხვედრივარ ცხოვრების გზაზე, კარგ ადამიანებს არასოდეს ვივიწყებ, ხოლო ცუდებს ვაკვირდები და ვსწავლობ, თუ როგორ არ უნდა იქცეოდეს ადამიანი. ჩემი ბავშვობის ოცნება იყო, მიმელო ხარისხიანი განათლება და ყველთვის მიყვარებოდა ის საქმე, რომელსაც ავითვისებდი. არც ისე იოლი იყო უცხო ქალაქში მარტო

ყოფნა, საკუთარ თავს ვამხნევედი და წინ მივუძღოდი. სირთულეებთან ერთად, ბევრი მზიანი დღეებიც მქონდა. ვისურვებდი, ჩვენ ქვეყანაში სტუდენტს მეტი ხელშეწყობა ჰქონდეს მთავრობისგან.

- ნამდვილად დიდი მიღწევა - თქვენ დედანში კითხულობთ შექსიბის... გავვიზიარეთ ემოციები.

- დიახ. ბავშვობაში გავეცანი მის პიესებს და სონეტებს. შექსპირის, ბაირონის და დიკენსის სიყვარულმა განაპირობა, რომ სპეციალურად ინგლისური ენა და ლიტერატურა ავირჩიე. შექსპირილოგია დეტალურად შევისწავლე და ვთვლი, რომ მისი მსოფლიო აღიარება სრულიად სამართლიანია. შესანიშნავი განცდა მეუფლება ყოველ ჯერზე მის ემოციურ სასიყვარულო და ცხოვრებისეულ მონოლოგებზე.

- როცა ცოდნასა და სიყვარულს სხვას უწილადებ...

- ყოველთვის მზად ვარ გავცე ყველა სასარგებლო ინფორმაცია, რომელიც ვიცი. არასოდეს მიზარება ცოდნის გაზიარება. ვფიქრობ, ცოდნის გაზიარებით, ჩვენში მეტად მყარდება ის და სრულიქმნება. ხოლო რაც შეეხება სიყვარულს, თუ მიყვარს, მიყვარს ყოველგვარი ფარისევლის გარეშე და ამას განძობს ყველა ჩემი პრაქტიკული მოქმედებით.

- მალე სასკოლო ზარი ახმაინდება. თქვენ საკლასო ოთახში უკვე მათე წელია, რაც შეაბიჯებთ როგორც მასწავლებლები... ამ ხნის განმავლობაში რა შექმლით როგორც ნოვატორმა პედაგოგმა?

- 2011 წლიდან ჩართული ვარ საგანმანათლებლო პროცესში. დღემდე პროფესიულად ვიზრდები. მასწავლებლობა არ ნიშნავს მხოლოდ საგნის სწავლებას. მოსწავლეებს ვეზიარები ფიზიკური და

გონებრივი უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბებაში, ჩანალი ცხოვრების წესის დანერგვაში, საზოგადოების და ქვეყნის წინაშე საკუთარი უფლებამოვალეობების გაცნობიერებაში. მასწავლებლების როლი დიდა პროგრესულად მოაზროვნე თაობების შექმნაში. სოციალურ საკითხებზე მსჯელობა ჩემი ყოველი გაკვეთილის განუყოფელი ნაწილია.

- ხელოვნება გიყვართ, პოეზია კი - გამორჩევით... ამიტომაც შექმენით ფეისბუქზე «წიგნობედა»?... ამ ჯგუფის დანიშნულება და სამომავლო პერსპექტივა...

- ერთი შეხედვით, რაც ჯგუფი შეგქმენი. მინდოდა, ინტელექტუალური წრე შემეკრა, ჯგუფში ყოფილიყო ლიტერატურული დისკუსიები, ჩანალი და არგუმენტირებული დიალოგები. გავაერთიანე ჩემი მოსწავლეები და, რეალურადაც, სკოლაში შეგქმენით კუთხე ამავე სახელწოდებით. ვარჩევთ ავტორებს, წიგნებს და შემდეგ ჯგუფის წევრებს ვუზიარებთ მიღებულ ცოდნას. ასევე, მიზნად დავისახე ჩრდილო მყოფი და საზოგადოებისგან ვერშემჩნეული ნიჭიერი ადამიანების გამოშვებება. ინტერნეტსივრცეში ბევრი ლიტერატურული გვერდია, უმრავლესობის მიზანი მომწონებელ-გამზიარებლების რაოდენობა და არა ხარისხის დაცვა. მე პირიქით ვფიქრობ, მთავარი ხარისხია. ამ ჯგუფის ხელმძღვანელობა ჩემთვის დიდი სიამოვნებაა, რომელიც მინდა მკითხველმაც გაიზიაროს.

- წიგნები, რომლებიც ადამიანებზე გიყვართ...

- მიმანია, რომ წიგნი უალტერნატივო განმანათლებელია, სულიერების ასამაღლებელი და საჭიროა მათთან უწყვეტი ურთიერთობა. წიგნები ჩემთვის ადამიანებზე

არაიან. ჩემთვის გამორჩეულ, პირველ ადგილს ჩვენი ბუმბუტაზი მწერლის კონსტანტინე გამსახურდიას წიგნები იკავებს. მისი შემოქმედება ქართული სიტყვის ზეიმია. ასევე, მიხეილ ჯავახიშვილის და გრიგოლ რობაქიძის შემოქმედება.

- ლექსებს წერთ, აქვეყნებთ კიდევ, როგორი განცდა გეუფლებათ, როცა სათქმელი ფურცელზე გადადის?

- პოეზია მთელი ჩემი სამყაროა. მასში გაზიარებულია ჩემი სულიერი მდგომარეობა, გონებრივი წარმოდგენები. ჩემი პოეზია ჩემსავით გულწრფელია, ვფიქრობ, ჯერ არაფერი შემიქმნია, რის გამოც შეიძლება პოეტად ვიწოდებოდე. ამისთვის ვკითხულობ მეტს, ვეცნობი დიდიხელ პოეტებს და ლიტერატურულ წერილებს. მიჩვენია, ვიყო კარგი მკითხველი და ვარჩევდე ნამდვილ პოეტებს, ვიდრე ვიყო ცრუ მაქებრების მიერ წახალისებული, შემოქმედებითად ვერგაზრდილი «პოეტი». არ მიზიდავს ყალბი მქუხარე ტაში და წახალისებული უნიჭობა.

- მინც, რა არის წუთისოფელი? რაზე ოცნებობთ? რას ნატრობთ?

- რა არის წუთისოფელი? თითქოს ადვილი კითხვაა, მაგრამ რთულად პასუხგასაცემი. ალბათ ადვილი, სადაც ვიცდებით და ვითმენთ სხვა უკეთესი, მარადიული განზომილების მოლოდინით. ჩემთვის, როგორც ამ ცხოვრების უკუღმართობის ღრმად განმცდევია ადამიანისთვის, წუთისოფელი სახიერო რამ არ არის. ის ჩემთვის მუდმივად საფიქრალი და დასაკვირვებელია. საბოლოო პასუხი არ მაქვს.

იხ. მე-7 გვ.

ორი რეგიონის ერთობის დღესასწაული

ოთარ ცინარიძე 599 85 21 14

საზოგადოებრივი მუშაობების აქტის ტელევიზიის ხულოს ბიუროს უფროსი ლენა მამულაძე, ოპერატორი ზვიად აბულაძე იყვნენ ჩვენი მეზურები, როცა ხულოდან აჭარა-გურიის მთებში დავანებულ სახალხო დღესასწაულს «ზოტიყელობაზე» რეპორტაჟის მოხაზადებლად გავუშურეთ

თაობებს ასოვთ ის დაფლავულ-დაღარული საავტომობილო გზა, რომელიც ღორჯომის ხეობას მთა ზოტიყელთან და კურორტ ბანმაროსთან აკავშირებდა. ახლა ამ საკომუნიკაციო საშუალების მნიშვნელოვანი ნაწილი ბეტონის საფარითაა მოპირკეთებული. სულ მალე ღორჯომი-ზოტიყელი-ბანმაროს გზაზეც ასფალტბეტონის საფარი დაიგება.

წარმოუდგენელია მთისკენ მიმავალმა ლენტის წყაროს ჩაუაროს და მისთან ყელი არ გაისველოს. ჩვენც დავყოფნით თუ არა, ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მაჟორიტარი დეპუტატი ზაურ გვამაძე მეგობრებთან ერთად თავს დაგვადგა. ის მთა ჯანჯანარში მოსახლეობასთან შესახვედრად, «შუამთობის» დღესასწაულის მოსალოცად მიდიოდა.

მუდამ ღრუბლებითა და ნისლით დაბურული ჩრდილას გადასასვლელი ამჯერად მზის სხივებით განათებულ-გაჩაჩხაბებული დაგვხვდა. «ზოტიყელობის» სახალხო ზეიმის მონაწილეებს უკვე ცეკვა-თამაში გაემართათ. პირველი, ვინც შეგვხვდა, კურორტ ბანმაროს დირექტორი დავით საჯია იყო. იგი ამ სახალხო დღესასწაულის აქტიური მონაწილეა. წლებს ითვლის მისი და ღორჯომელი ვახ-

ტანგ ბერიძის, ოთარ ჭელიძის, გოჩა ირემიძის, რეზო მიქელაძის მეგობრობა.

- პირველ რიგში, დამსწრეებს სახალხო ზეიმს ვულოცავ. ჩემთვის დიდი პატივია, რომ გავხეთი «აჭარა» ყურადღების გარეშე არ გვტოვებს. მაღლობა მის შემოქმედებით ვგუფვს. 19 აგვისტოს ბანმაროში დიდი იმართება. «აჭარის» ჟურნალისტებს იქაც გეპატივებით. გეტყვით, რომ კურორტ ბანმაროს განვითარებას რიგი პროექტები ხელს შეუწყობს. უკვე დაწყებულია მოძრაობა, რომ ბანმარო და კურორტი გონივრად ერთმანეთს გაგივრებით დაუკავშირდეს. ეს საკომუნიკაციო საშუალება აჭარასა და გურიის მთებიდან ზამთარში მიმოსვლას გააიოლებს. მალე ამ პროექტის საჯარო წარდგინება გვექნება, - გვითხრა დავით საჯიამ.

ზოტიყელი მთაში არსებული პატარა ქალაქია, - ასე შეაფასა ჩვენმა კოლეგა ლენა მამულაძემ ზოტიყელის მთა, როცა აქაურობას თვალს შეავლო. 260-ზე მეტი სახლი აქვთ აქ ღორჯომელებს, ემსახურებათ სავაჭრო და სამედიცინო ობიექტები. სახალხო დღესასწაულს სტუმარი არასოდეს მოკლებია.

«ზოტიყელობას» თამაზ ირემიძემ და იოსებ ვანაძემ 21-ე საუკუნის დასაწყისში დაუდეს სათავე. ესტაფეტას თემურ ირემიძე და სხვები აგრძელებენ. ხულოს მუნიციპალიტეტის მერი ვახტანგ ბერიძე ღორჯომის ხეობიდანაა. მისი წინაპარი სულიემან ბერიძე ეთნოგრაფისა და მწერლის თედო სახკიას მეგობარი იყო. მისი მშობლები ზაფხულს ამ მთაში ატარებდნენ. წინამორბედების დაწყებულ საქმეს ახლა ის განაგრძობს. პარდემიის პერიოდშიც

ღმიც თანახმობლებთან იყო და სახალხო დღესასწაულს ულოცავდა.

წლებადელი ზეიმი მეტწილად მონატრების, ერთმანეთზე მოფერების, სპორტული ჟინის დაკმაყოფილების, კულტურული ღონისძიებების დემონსტრირებად იქცა.

ასეულობით ღორჯომელმა, ქვეყნის რეგიონებიდან და ქალაქებიდან, უცხოეთიდან მოსულმა ადამიანებმა ნახეს სპორტული პაექრობანი ქართულ ჭიდაობაში, მკლავჭიდაობაში, ფრენბურთში და, რაც მთავარია, ჯირითში. ღორჯომელებთან ერთად ძალები გურიის რეგიონის წარმომადგენლებშიც მოსინჯეს. ქართულ ჭიდაობაში 60 კგ წონით კატეგორიაში უძლიერესი ღორჯომელი ფირფხუ ხარაბაძე იყო, 80 კგ წონით კატეგორიაში - ჩოხატაურელი ლადო ჭანტურია. საინტერესო ორთაბრძოლა გაიმართა აბსოლუტურ წონით კატეგორიაში. ჯემალ ხარაბაძემ მეტოქესთან ორი ქულის

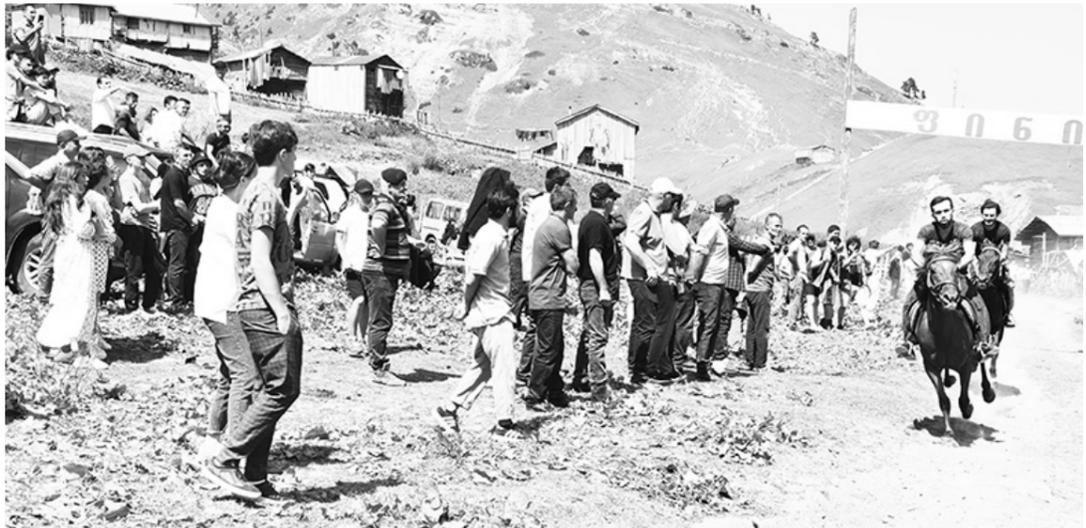
აღებით გამარჯვება მოიპოვა. მკლავჭიდაობაში უძლიერესი სულეო პაიჭაძე და რამაზ ჭელიძე იყვნენ.

სპორტული პაექრობის ფონზე, შეკრებილებს სახალხო დღესასწაული მიულოცეს ხულოს, ქედის, ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტების მერებმა ვახტანგ ბერიძემ, როლანდ ბერიძემ, დავით შარაშენიძემ, პარლამენტარმა ანზორ ბოლქვაძემ, ხულოს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე რენარ ბოლქვაძემ, საკრებულოს წევრმა, ღორჯომელთა მაჟორიტარმა თემურ ადაძემ, ხულოს მუნიციპალიტეტის მერის წარმომადგენელმა ღორჯომის ადმინისტრაციულ ერთეულში ჯემალ ბერიძემ.

- ეს მთა მრავალ ადამიანს იზიდავს, - გვითხრა მემთეურმა აიშე ადაძემ, - ჩვენი ოჯახი 10 მეწველ ძროხას უვს. 30 კილოგრამ კარაქს, ნახევარ ტონაზე მეტ ყველს და 300 კილოგრამ ნაღებს ვაგროვებ. აქ დამზადებული პროდუქტები ბაზარზე გავაქვს, ნაწილს კურორტ ბანმაროში ვყიდით. წინასწარი ვარაუდით, მეცხოველეობა ჩვენს ოჯახს 12-15 თაის ლარის შემოსავალს დაუტოვებს. გარდა მეცხოველეობისა, ვთესავთ კარტოფილსა და სხვა ბოსტნეულ-ბაღჩეულს. ნამეტ მოსავალი ბაზარზე გავაქვს.

აიშეს მსგავსად, მარტო მთა ზოტიყელში 250-ზე მეტი მემთეური საქმიანობს. დღესასწაულს, პირველ რიგში, ყველა მათ ულოცავდა.

- «შუამთობის» ანუ «ზოტიყელობის» დღესასწაულზე პირველად ვარ, - თქვა «აჭარასთან» საუბარში დავით შარაშენიძემ, - მადლობა ჩემს კოლეგებს, რომ ამ ზეიმის მონაწილე გამხდნენ. მუნიციპალიტეტების პირველი პირები ერთმანეთს მხარში ვუდგავართ. ჩოხატაურის იმ სოფლებში, სადაც აჭარიდან ჩამოსულები სახლო-

«კუნტიჯვარობა» - ახალი ნაემოწყება

ოთარ ცინარიძე 599 85 21 14

ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო, მაშინდელი გორის სასწავლო (ახლა სახელმწიფო) უნივერსიტეტის რექტორები როლანდ კობალიანი, გიორგი სოსიაშვილი, შუახევის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელები, საზოგადოების წარმოდგენელები მონაწილეობდნენ წლების წინ მთა ჩირუხის მიმდებარე ტერიტორიაზე (ადგილობრივი მოსახლეობა მას ტობონი «კუნტი-

ჯვრის» სახელით იცნობს) ჯვრის აღმართვის ცერემონიაში. კეთილი საქმის ინიციატორი აწ განხვეტილი პროფესორი, მარეთის ნეობის მკვიდრი ტარიელ ფუტკარაძე იყო. მან ეს რიტუალი დიდგორის ომში ქართველების დიდ გამარჯვებას მიუძღვნა

საზოგადოებამ ღირსეული მეცნიერის წამოწყება წამოწყებდა აღარ დატოვა და დიდგორის დღეს «კუნტიჯვარზე» მასშტაბური ღონის-

ძიება გამართა. ცერემონიის მონაწილეებს 2 კილომეტრის ფეხით გავლა მოუწიათ, რომ სხალთის ეპარქიის მღვდელმსახურ დეკანოზ გიორგი ფუტკარაძის მიერ აღვლენილ პარაკლისსა და პანაშვიდს დასწრებოდნენ.

რელიგიური რიტუალების დაწყებამდე, დამსწრე ახალგაზრდებს აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლებს პუბლიცისტმა ოთარ ცინარიძემ, ტარიელ ფუტკარაძის ძმამ, აჭარის უმაღლესი საბჭოს წევრმა ფრიდონ ფუტკარაძემ «კუნტიჯვარის» ისტორია და ღონისძიების არსი გააცნეს.

- ტარიელ ფუტკარაძესთან მეგობრული ურთიერთობები მაკავშირებდა, - გვითხრა პარლამენტარმა ანზორ ბოლქვაძემ, - მაშინ ვერ შევქმელი ჯვრის აღმართვას დავსწრებოდი. დღეს 30-მდე ახალგაზრდისა და საზოგადოების წარმომადგენლებთან ერთად ამ წმინდა ადგილზე ვართ. აქედან კარგად მოჩანს ის ხეობა, რომლის მკვიდრი სამშობლოსთვის თავგანწირული კულტი (საპყარი) ქალი იყო. მივესალმები ამ წამოწყებას და ყველა დიდგორბას, ახალგაზრდობის დღეს, «კუნტიჯვარობას» გილოცავთ.

კომენტარი ვცხოვეთ ტარიელ ფუტკარაძის მეუღლეს, ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ნა ვაშაბაძეს: «დღევანდელ-

ღი დღე ნამდვილად მნიშვნელოვანია. შუახევის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელების ორგანიზებით ახალ წამოწყებას «კუნტიჯვარობას» სათავე დაედო. იგი სამშობლოსთვის თავდადებული ქალის სიგნალს ეძღვნება. ის ქალბატონი თავისი ღვაწლით დიდგორის ომის მებრძოლებს გაუთანაბრდა. მათ სიცოცხლის ფასად საქართველო თურქ-სელჯუკებისგან იხსნა. ამ წამოწყებას საფუძველი ტარიელმა ჩაუყარა, რითაც მისი სიცოცხლეც უკვდავყო. მნიშვნელოვანია, რა თქმა უნდა, ეს დღე, მნიშვნელოვანია ჩვენი ურთიერთობის ისტორია, რომელიც საფარას მონასტრიდან დაიწყო. ჩვენ მაშინ ვიყავით 21-22 წლის სტუდენტები და პირადი სურვილით

ბენ, დიდი სიამოვნებით მივიღვივარ და მათ წინადადებებს, სურვილებს ვითვალისწინებ. ასეთი დღესასწაულები ძალიან მიხარია. მის პოპულარიზაციას ხელს შევეწყობო.

ცხენი, მარულა ისე არსად ფასობს, როგორც ღორჯომის ხეობაში. ყველაზე მეტი გულშემატკივარი სწორედ სპორტის ამ სახეობას ჰყავს. ჯერ იყო და მოხეივებმა 2-კილომეტრიან დისტანციაზე მოსინჯეს ძალები. პირველი - მერჩხითელი ჯემალ გორგაძე იყო, მეორე - ჩოხატაურელი სოსო რამიშვილი, მესამე - ღორჯომელი ჯემალ ირემიძე.

3, 4 და 6-კილომეტრიან დისტანციებზე პირველობა ჯემალ გორგაძემ არავის დაუთმო. გამარჯვებული მხედრები, მოჭიდავეები, მკლავჭიდავები, ფრენბურთელები თასებით, მედლებით დააჯილდოვეს. საპრიზო ადგილებზე გასულ მხედრებს ფულადი ჯილდოებიც ერგოთ.

მერჩხითელი ზურაბ გორგაძე ცხენების ჯირითის დიდი გულშემატკივარი იყო. 70 წელსაც არ იყო მიტანებული, წუთისოფლიდან რომ წავიდა. მის საქმეს ახლა შევიღებ აგრძელებენ. 4-კილომეტრიან დისტანციაზე მიღწეული წარმატება შევიღოვითა ჯემალ გორგაძემ ბაბუის ხსოვნას მიუძღვნა.

- ცხენი ჩვენს ოჯახში ისევ რჩება ყველაზე პატრისავე ცხოველად. წლებადელ «ზოტიყელობაზე» ორი ცხენით გამოვედი, ორივემ მასახელა, - გვითხრა ჯემალმა.

«ზოტიყელობა» იმითაა საინტერესო, რომ აქ გამართული ცეკვა-სიმღერა, რომლის მონაწილეები წელს ღორჯომის კულტურის სახლთან არსებული ფოლკლორული და ქორეოგრაფიული ანსამბლები, საჯარო სკოლის მოცეკვავეები (ხელმძღვანელები სულხან ფარსენაძე და თამაზ გორგაძე) იყვნენ, ხშირად ახალი ოჯახის შექმნის საფუძველი ხდება. ერთ დღესასწაულზე ახალგაზრდები ერთმანეთს რომ გაიცნობენ, შემდგომში დაოჯახებულები ან დანიშნულები მოდიან.

წლებადელი ზეიმი დაუვიწყარი იქნება ღორჯომელი თამუნა დავლათისა და ტუნაძეებელი დათო ჭელიძისთვის, მერჩხითელი ესმა ბერიძისა და მეკეიქებელი ასლან ვანაძისთვის. მათი ნიშნობის ცერემონია ზეიმის დღეებში გამართეს.

სახალხო დღესასწაული გვიანობამდე გაგრძელდა. ღორჯომელებმა სასურველი სტუმრები სახლებში მიიპატიეს. ცეკვა-სიმღერა, ზეიმი უკვე ეზოებში გაგრძელდა. კეთილი სურვილები და სიყვარული გააყოფეს «ზოტიყელობის» ყველა მონაწილეს შრომისმოყვარე ღორჯომელებმა.

ნოდარ ბერიძის ახალი ტური

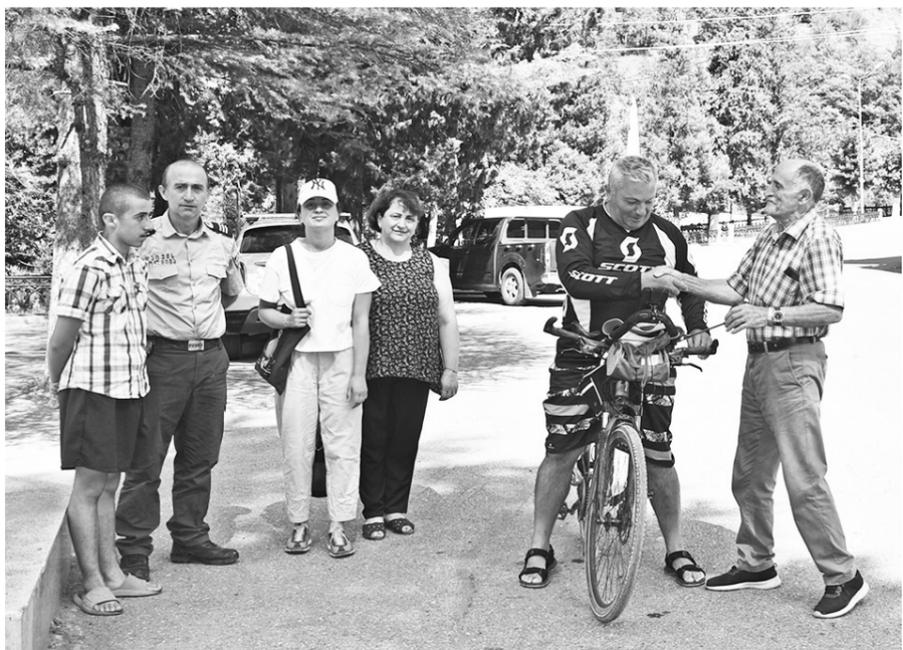
ცოტნე ცაბაძე 27 48 93

- სტარტი გოდერძის უღელტეხილიდან დილის 7 საათზე ავიღე. გზები ისეთი ცუდი არ იყო, როგორც საუბრობდნენ. ეს ტური აქედან დავიწყე და დავამთავრებ კატარის რესპუბლიკაში, დოსაში ფეხბურთში მსოფლიო ჩემპიონატის გახსნის ცერემონიაზე. ტური სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარების ილია II-ის დაბადების 90 წლისთავს ეძღვნება. მისი დევიზია: მშვიდობა, მეგობრობა, ტურიზმის პოპულარიზაცია. აქედან გასული, საქართველოს 40 ქალაქსა და რაიონს ვეწვევი, შემდეგ, სომხეთის, აზერბაიჯანის, ირანის, ერაყის, კუვეიტის, საუდის არაბეთის, ბაჰრეინის გავლით კატარის რესპუბლიკაში, ქალაქ ბაჰრეინში შევალ. სურვილია, ხსენებული მარშრუტი ქართული დროშით გავიარო, წინ წამოვიწყო ჩემი ქვეყნის ავტორიტეტი, ცნობადობა, რაც ერთი საინტერესო ტური იქნება საქართველოს უახლეს ისტორიაში, - ასე დაიწყო საუბარი „აჭარასთან“ ველომარათონელმა, ქედის მუნიციპალიტეტის სოფელ ვარჯანისის მკვიდრმა **ნოდარ ბერიძემ**.

- გოდერძიდან სტარტის აღება რა მიზანს ისახავს?
- ბათუმიდან გასვლას გოდერძი ვარჩივ.

ასეთ დროს აჭარის მთიანეთი, მშობლიური ქედა „თამაშგარე მდგომარეობაში“ რჩებოდა. გოდერძის უღელტეხილი ჩემს ბავშვობას უკავშირდება. ყოველ „შუამთობის“ დღესასწაულს უღელტეხილის შემოგარენში არსებულ მთებში ვხვდებოდი. ეს ტერიტორია სამოთხედ მიმანჩია. გზად, კერძოდ, დანისბარაულში, დიდაჭარის წყალსაცავთან, ხულოში, შუახევში გულშემატკივრები დამხვდნენ. ბათუმიდან ორი ველოსიპედისტი მოდის. მათ ქედის ტერიტორიაზე შეგვხვდები და ბათუმიმდე ერთად ვიმოგზაურებთ.

- ვინ არიან თქვენი მხარდამჭერები?
- ჩვენ მოვამზადეთ და განვახორციელეთ ტრიათლონი ბათუმში, 30 ველისს, 750 მეტრზე გავცურეთ, 20 კილომეტრი - ველოსიპედით, 5 კილომეტრი - ქვეითად დავფარეთ. საორგანიზაციო ჯგუფი - „მამულიშვილთა კავშირი“ და „ჩოხოსანთა დარბაზი“ გადართული იყო ამ შეჯიბრებაზე, მეც ჩოხოსანი გახლავართ. ეს ტური ცოტა მოუმზადებელია, მაგრამ იმედია, საქმეს ბოლომდე მივიყვან. მთავრობის მხარდაჭერის იმედი მაქვს. საწყის ეტაპზე დიდი თანადგომა გავციწა პარლამენტარმა ანზორ ბოლქვაძემ. მისი მხარდაჭერით, დამე სასტუმრო „არაიანი“ გავათიე. მასპინძლობა და თანადგომა გამიწია ასევე, ხიჭაურის სასწავლო უნივერსიტეტის

პროფესორმა რაჟდენ ფუტყარაძემ. ფუტყარაძეებთან ჩემი ურთიერთობა მაშინ დაიწყო, როცა საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის სტუდენტი ვიყავი და ახლაც გრძელდება. მაღლობა მსურს გითხრათ გავხვ

„აჭარის“ რედაქციას. ეს გავითი ჩემს ტურნებს ყოველთვის ეხმარება. ასეა ამჯერადაც. იმედია, ახალი ტური მშვიდობიანად დასრულდება და შთაბეჭდილებებს თქვენი გავითის მკითხველებს გავუზიარებ.

აჭარის ონლაინრეკლამა - ბალტიისპირეთში

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობის ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტის მიერ გავრცელებული ინფორმაციით, სოციალურ ქსელებსა და „გუგლის“ პლატფორმაზე გამოქვეყნებული რეგიონის სამიზო ვიდეორგოლებსა და სარეკლამო ბანერების ჩვენებების რაოდენობებმა 15 მილიონ 600 ათასს გადააჭარბა. აჭარის ტურიზმის დეპარტამენტი ბათუმის და რეგიონის სამთო ტურისტული პროდუქტების ონლაინ-რეკლამას ესტონეთში, ლატვიასა და ლიე-ტუვანში ავიაკომპანია AirBaltic-თან თანამშ-

რომლობით ახორციელებდა. „ონლაინკამპანიის პარალელურად მიმდინარეობდა გარე სარეკლამო აქტივობებიც. კერძოდ, ქალაქ რიგაში ბათუმის საიმპო ბანერებით დაიბრუნდა საზოგადოებრივი ტრანსპორტი, რომელიც მთელი ქალაქის მასშტაბით გადაადგილდებოდა. გარდა ამისა, აჭარის პოპულარიზაციის მიზნით რეგიონს ათეულობით ტურისტული სააგენტოსა და მედიის წარმომადგენელი სტუმრობდა ბალტიისპირეთიდან, რამაც აღნიშნული ქვეყნებიდან ბათუმში ტურისტების მოზიდვასა და

მედიაში აჭარის შესახებ სტატიების, ბლოგების, გადაცემების გამოქვეყნებას შეუწყო ხელი. მიმდინარე წელს ბათუმის მიმართულ ბიზნეს-ტურების ფრენების სამივე ქვეყნიდან ხორციელდება. რიგის მიმართულ ბათუმის საერთაშორისო აეროპორტს წელს დამატა, რასაც წინ უსწრებდა ბათუმის საპოპულარიზაციო პრეზენტაციები ბალტიისპირეთის ქვეყნების დედაქალაქებში“, - ნათქვამია ინფორმაციით.

ეკა ჭითავა: არასდროს მეზარება სოფლის ბაზიარება

მე-5 გვერდიდან
- ღმერთს ვხედავ ყველგან და ყველაფერში... ღმერთი ჩვენი... მთელი სამყარო ღმერთია თავად - ასეთ თვალსაზრისს ხშირად აფიქსირებენ, განსაკუთრებით - პოეტები...
- მთავარია, ღმერთს გავუფრთხილდე და დავიცვაო ჩვენი. ვფიქრობ, სხვაგან მას ჩვენი დაცვა არ სჭირდება. ღმერთს ვხედავ სამართლიან და უშიშარ ადამიანებში. ბოროტებასთან შეუფუებლობაში, დაუნებებელ სიკეთესა და ერთგულებაში. თუ ეს არ გვესმის, აზრი არ

აქვს იმის თქმას, რომ ღმერთი გვიყვარს და გვწამს. დოსტოევსკიმ შესანიშნავად გვიკარნახა: „თანამედროვე ადამიანის ყველაზე სერიოზული პრობლემები იქიდან მოდის, რომ მან დაკარგა ღმერთთან გააზრებული თანამშრომლობის უნარი“.
- დრო, რომელშიც ვცხოვრობთ, რას მოითხოვს ჩვენგან?
- დრო ჩვენგან მოითხოვს მის სწორად გამოყენებას. ნაკლები ყურადღება მივაქციოთ წარსულს და მომავალს და გკონცერტირებდეთ მხოლოდ აწმყოზე. მუდმივად უნდა გვქონდეს განცდა, რომ ის გვარჩი-

რებული არაა და ნებისმიერ წამს შეიძლება დასრულდეს.
- როგორც ჩანს, ბათუმი თქვენი საყვარელი ქალაქია, ხშირად სტუმრობთ? რა მოგწონს და მომავალში როგორი ბათუმი გსურთ იხილოთ?
- ბათუმს ასე ვიხსენიებ: „ჩემი სიყვარულის ქალაქი“, ჩემი ქალაქივით შემშობლიურება. ეს მისმა სტუმართმოყვარეობამ და მიმდებლობამ განაპირობა. მის ქუჩებში სვირბობა საუკეთესო თერაპიაა ჩემი ხასიათისთვის. მინდა, მეტად გამწვანდეს, მინდა, მის ქუჩებში მეტი გაღმებულნი და ბედნიერი ქართველი დადიოდეს.

«ქუნტიჯვარობა» - ახალი ნაეოწყება

მე-6 გვერდიდან
შუახვევის კულტურის ცენტრთან არსებული თეატრალური დასის (ხელმძღვანელი, პოეტი ნანა შანიძე) წევრებმა, გვირი ქალის სასწაულებრივი მოქმედების ინსცენირება და სპექტაკლი «ქორონიკონი» წარმოადგინეს.
საზეიმო შეკრების მონაწილეებს მიესალმნენ შუახვევის მუნიციპალიტეტის მერი ომარ ტაყაიძე, საქართველოს პარლამენტის წევრი ანზორ ბოლქვაძე, აჭარის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ტიტე არაოშიძე, უმაღლესი საბჭოს წევრი ფრიდონ ფუტყარაძე, შუახვევის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე როსტომ ლორთქიფანიძე, ქედის მუნიციპალიტეტის მერი როლანდ ბერიძე, პოეტი ფრიდონ დავითაძე,

ჟურნალისტი ოთარ ცინარიძე. შუახვევის კულტურის ცენტრთან და ხიჭაურის საჯარო სკოლასთან არსებული ფოლკლორული და ქორეოგრაფიული ანსამბლების «მარეთის» და «ოთოლისის» წევრებმა სიმღერები და ცეკვები შეასრულეს.
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს, ქალაქ ბათუმის საკრებულოს საკმაო წარმომადგენლობა იყო ზემოთს მონაწილე. შთაბეჭდილებების გაზიარება ტიტე არაოშიძესა და ქალაქ ბათუმის საკრებულოს თავმჯდომარე რამაზ ჯინჭარაძეს, ასევე ომარ ტაყაიძეს ვხვდებით.
- პირველი რიგში, ამ ულამაზესი წამოწყების მონაწილეებს მივესალმები. მერა, იგი მომავალში სახალხო დღესასწაულად იქცევა. ეს ღონისძიება დიდგორის ომში ქართველების გამარჯვების დღეს ეძღვნება. იმ გვირე-

ბმა გადაარჩინეს სამშობლო, გადაგვარჩინეს ჩვენ. ეს ღონისძიება, დამსწრეთა პათოსი ქვეყნის გაერთიანებისა და გამთლიანების საწინდარია, - თქვა **ტიმაროშიძემ**.
რამაზ ჯინჭარაძე: - მშობლიურ შუახვევში მოსვლა, ნებისმიერ ღონისძიებაზე დასწრება ჩემთვის დიდი პატივია. ტარიელ ფუტყარაძის დაწყებული საქმეები, რომელიც მართვის ხეობის ისტორიისა და ტაო-ნიმების კვლევას ეძღვნებოდა, თაობებმა უნდა გააგრძელონ. დღევანდელი ღონისძიება ერთი იმათგანია.
ომარ ტაყაიძე: - დღევანდელი დღე კიდევ ერთხელ უკვდავცოდა იმ საქმეებს, რომლებიც რამდენიმე წლის წინ ტარიელ ფუტყარაძისთან ერთად წამოვიწყეთ. დასაწყისი კარგია, გავრძელება უკეთესი იქნება.

7-კაცა რაგბი

მეორე აღზილი - მსოფლიო სერიის შესარჩევში

ჩილეში გამართული მსოფლიო სერიის შესარჩევი ტურნირის მოგებაში საქართველოს 7-კაცის ერთი ნაბიჯი დააკლდა
ტურნირის დასკვნით დღეს, ნახევარფინალში, ჯგუფურ ეტაპზე განცდილი მარცხისთვის ჩვენმა გუნდმა რეგაში აიღო - მასპინძელი ჩილე 31:14-ით დაამარცხა. მეტოქე დებიუტში დაწინაურდა, თუმცა თემურ კოხოსის ერთი და მირიან მოდებაძის ორი ლელოს შემდეგ, საქართველო შესვენებაზე 12-ქულიანი უპირატესობით გავიდა (19:7). მეორე ტაიმშიც პირველი ლელო მასპინძლებმა გაიტანეს, მაგრამ სტუმრებმა სამით უპასუხეს - კოხომე დუბლი შეასრულა, ნიკა გიგაურმა და ლაშა ლომიძემ კი თითო ლელო გაიტანეს. ფინალში ურუგვაისთან ორჯერ დარჩა ნაკრები კაცნაკლული, რითაც მეტოქემ იხიერა და ორი ლელო გავიტანა. მეორე ტაიმის დასაწყისში გიორგი ჭუაძემ ერთი ლელო გაქვითა, მაგრამ სინჯარის და წვიმის გამო შეცდომები დაგუშვით. ბოლოს ლელო კვლავ ურუგვამ გაიტანა და შეხვედრა 19:5-ით მოიგო. ამის მიუხედავად, ეს იყო ჩვენი 7-კაცის საუკეთესო შედეგი ბოლო წლებში. ფინალში თამაშის გამო, სავარაუდოდ, საქართველოს მსოფლიო სერიის რამდენიმე ეტაპზე წვეულ გუნდად დაუძახებენ (ჩვენმა გუნდმა მსოფლიოს სერიაზე ბოლოს 2008-2009 წლების სეზონზე ითამაშა). ჩილეში მსოფლიო სერიის შესარჩევი ტურნირზე თამაშობდნენ: იოსებ გუშარაშვილი („შავი ლომი“), მირიან მოდებაძე („შავი ლომი“), ნიკოლოზ რეგვიავილი („ყოჩები“), გიორგი კოხომე („ხარბები“), ნიკოლოზ გიგაური („ყუზბეგი“), გიორგი გელაშვილი („არმა“), ირაკლი სიმსივე („აია“), გიორგი ბაბუნაშვილი („შავი ლომი“), თემურ კოხომე („აია“), ლაშა ლომიძე („შავი ლომი“), თემო ჭიჭინაძე („ყოჩები“), ლევან ნარიმანიძე („ხარბები“), გიორგი ჭუაძე („აკადემია“). მწვრთნელები: ბესიკ ხამაშურიძე, გია ლაბაძე.

ამირან ბუჭიძე

<p>დირექტორი</p> <p>მამუკა ბერიძე</p>	<p>გამომცემი რედაქტორი</p> <p>ირმა შერვაშიძე</p> <p>ლიტერატურული რედაქტორი</p> <p>ეთერ სომარიძე</p>	<p>რედაქცია პასუსს არ ავებს უცხოური პრესიდან თარგმნილი მასალების, ფაქტების, ინფორმაციის სიზუსტეზე, აგრეთვე სარეკლამო განცხადებების შინაარსსა და სტილზე.</p> <p>ნიშნით აღნიშნული სტატიები იბეჭდება რეკლამის უფლებით.</p> <p>რედაქციაში შემოსული მასალები ავტორებს არ უბრუნდება.</p>	<p>გამომცემი - შპს</p> <p>«ბაზილი აჭარა ლა პრესი»</p> <p>პოლიგრაფიული მომსახურება - შპს «კოლორ პრესი»</p> <p>მის: ქ. თბილისი, ე. ბაღდავაძის ქ. №3.</p>	<p>მისამართი: 6000, ბათუმი, გრიგოლშვილის ქ. №2</p> <p>ტელ: 27-13-31</p> <p>ანიჭო და დაკავალონდა</p> <p>გაზეთ აჭარის კომ. ცენტრი</p> <p>დასაბეჭდად ხელმწიფილი 15/08/22, 21 ს. სტ.</p>
---	---	--	---	---

ბათუმი სულ მალე კიდევ უფრო იაზაყებს, რომ სოცნე ზედბინიქამ ჩვენს ქალაქში დაუქრა

მე-5 პერსონალი

მასში მონაწილეობდნენ დღევანდელი კლასიკური მუსიკის კორიფეები. მსოფლიო მნიშვნელობის კომპოზიტორები ამბობენ, რომ ცოტნეს ვერაფერს ასწავლი, ის რასაც წერს, არის აბსოლუტურად ჩამოყალიბებული, მაგრამ - რთული. მისი მუსიკალური ენა ძალიან თანამედროვე, საკმაოდ მოდერნიზებულია. აი, ამიტომ წინასწარ „შეგამზადეთ“ მის მოსასმენად. მინდა გავახაროთ, რომ ბათუმი პირველი ქალაქია საქართველოში, სადაც ცოტნემ ეს ნაწარმოები უნდა შეასრულოს, მისი პრემიერა თქვენთან შედგება. ეს არის პირველი ნაწარმოები, რომელიც ცოტნემ გამოიყენა ორკესტრი - აქამდე ის მხოლოდ საფორტეპიანო მუსიკას წერდა. ამ ნაწარმოების მსოფლიო პრემიერის დირიჟორობა ქალაქ ინგოლშტადში აუდის საერთაშორისო მუსიკალური ფესტივალის ერთ-ერთ მთავარ კონცერტზე 10 ათასი მსმენელის წინაშე მოიწვია და ცოტნეს მუსიკასა და შესრულებას საოცარი გამოხმაურება მოჰყვა. იქ მან ამ ქალაქის ქართულ ორკესტრთან ერთად დაუქრა საკუთარი ნაწარმოები „ფანტაზია ფორტეპიანოსა და ორკესტრისათვის“. ფესტივალის იქაური მუსიკალური კრიტიკა მასზე

აღფრთვანებით წერდა: „ექვგვარეშა, რომ ცოტნე ზედბინიქე არა მხოლოდ ფორტეპიანოს უდიდესი გენიოსი გახლავთ, არამედ უნიკალური კომპოზიტორი ნიჭით დაჯილდოებული ავტორია“. აი, ეს ნაწარ-

მოები შესრულდება დღეს აქ - საქართველოში პირველად. ნიკოლოზ რაჭველმა სცენაზე მოიწვია ცოტნე ზედბინიქე, რომელსაც მსურვალე აპლოდისმენტებით შეეგება მსმენელი... აღფრ-

თვანებული პუბლიკა მას ფეხზე ამდგარი დიდხანს უკრავდა ტაშს. ორკესტრმა უზადოდ შეასრულა სულხან ცინცაძის და ალექსი მაჭავარიანის ნაწარმოებები.

შემდეგ სცენა დაეთმო გია ყანჩელის უსაყვარლეს ადამიანს, ახალი თაობის ბრწყინვალე მუსიკოსს, ალტისტ გიორგი ცაგარელს, რომელმაც გია ყანჩელის „პატარა დანელიადა“ მოგვასმენინა და, როგორც ყოველთვის, მსმენელი დაიპყრო. ეს ნაწარმოები კომპოზიტორმა გია დანელიას საიუბილეოდ შექმნა. მასში, ძირითადად, გამოყენებულია ფილმ „ქინ-და-ძან“ მუსიკალური თემა.

დამსწრეთათვის სიურპრიზი იყო გია ყანჩელის კიდევ ერთი ნაწარმოები, რისთვისაც სცენაზე ნიკოლოზ რაჭველმა კიდევ ერთი ვარსკვლავი - ბექა გორიაშვილი მიიწვია. მან გიორგი ცაგარელთან ერთად რამდენიმე დაუფიქრებელი წუთი აჩუქა მსმენელს. ასე დაგვემშვიდობნენ ვირტუოზები და, როგორც ნიკოლოზ რაჭველმა თქვა, იმ საღამოა გია ყანჩელი ისეთივე საიმონებდა იღებდა, როგორც დარბაზში მოსული მსმენელი, რადგან სცენაზე იყო მისი საყვარელი ორკესტრი ახალი თაობის მისთვის საყვარელ მუსიკოსებთან ერთად. ფესტივალის დახურვის მონაწი-

იღენი გია ყანჩელის მუსიკით დაგვემშვიდობნენ... უსაყვარლესი კომპოზიტორის მელოდიები მიგვაცილებდა საღამოდან - გია ყანჩელი იყო, არის და მუდამ ჩვენთან იქნება.

- დღეს 12 აგვისტოა, დიდგორობაა - საქართველოს გადარჩენის დღე. მინდა ყველას გასაგონად ვთქვა, ბათუმის ხელოვნების ცენტრში გამართულმა კონცერტმა ცხადყო, რომ ახალი დიდგორის მოგების ტოლფასია დღეს ცოტნე ზედბინიქის ნიჭის ტრიუმფი. უფლის ნება მომავალი (თუ უკვდავ!) 12 წლის გენიალური კომპოზიტორის, დიდი მუსიკოსისა და ადამიანის გაჩენა ამ დალოცვილ მიწაზე. ვულოცავ ჩემს ქვეყანას და ყველა კეთილშობილ ადამიანს. ღრმა პატივისცემით ვიხრი თავს ამ გენიალური ბავშვის აღმზრდელის წინაშე, - გვითხრა პროფესორმა ქეთევან გოგოლაძემ.

ცოტნე ზედბინიქის სახით საქართველოში უდიდესი მუსიკოსი იზრდება. ვუსმენდი და ასე მეგონა, სხვა განზომილებიდან გვეწვია. პატარა პიანისტები ხშირად უკრავენ დიდ ორკესტრებთან ერთად, მაგრამ 12 წლის ბიჭმა ასეთი ნაწარმოები დაწეროს ორკესტრისთვის, მართლაც განსაცვიფრებელია!

მადლობა ნიკოლოზ რაჭველს, ფესტივალს, ყველას, ვისაც ამ არაჩვეულებრივი საღამოს ჩატარებაში მიუძღვის თუნდაც მცირეოდენი წვლილი.

წარმატებები გუსურვოთ ცოტნე ზედბინიქს!

განხილვა

მართა შენი ბრაზი „დისკურსთან“ ერთად

სამყაროში არ არსებობს ქვეყანა ან ხალხი, სადაც საზოგადოების გარკვეულ ნაწილს ძალადობა არ ეხება. ყოველწლიურად მთელ მსოფლიოში 1.6 მილიონზე მეტი ადამიანი იღუპება ძალადობის შედეგად; ამასთან, თითოეულ დაზარალებულზე მოდის გაცილებით მეტი რაოდენობა ადამიანებისა (ქალების, ბავშვების, მოზარდების, ხანდაზმული პირების), რომელთაც ძალადობის შედეგად გაუჩნდათ მიძიმე პრობლემები ფიზიკურ, სექსუალურ, რეპროდუქციულ ან ფსიქიკურ ჯანმრთელობასთან დაკავშირებით.

ძალადობა გაელენას ახდენს არა მარტო ქალზე, აგრეთვე ბავშვზეც. თუ დედა ძალადობის მსხვერპლია ორსულობის პერიოდში, ბავშვი იბადება ჯანმრთელობის ან ნეიროენდოკრინული დარღვევებით და ხშირად მომავალში თავად ხდება მოძალადე; ხოლო, თუ ბავშვი იზრდება ოჯახში სადაც ძალადობაა, ის თვითონ ხდება მოძალადე. როგორც ცნობილია, ასეთ ადამიანებს ტვინში აღენიშნება ისეთივე აქტიურობა, როგორც ჯარისკაცებს, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს საომარ ვითარებაში. მეცნიერები ვარაუდობენ, რომ ამ ადამიანებს შეუძლიათ მომავალში სწრაფად აიცილონ თავიდან საფრთხე, მაგრამ მეორეს მხრივ, ზრდასრულ/გარდატეხის ასაკში აღნიშნული ტვინის აქტივობამ ბავშვებში შეიძლება გამოიწვიოს ფსიქიკური აშლილობა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, აუცილებელია კვალიფიციური სპეციალისტების მუშაობა მოძალადეებთან, რომლებიც ახორციელებენ ქალთა, ბავშვთა და მოზარდთა მიმართ ძალადობას. ოჯახში ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლის ერთ-ერთი პრევენციული ღონისძიებაა, ადრეულ ასაკში მოძალადეთა ქცევის კორექცია, მყისიერი რეაგირება და ფსიქოლოგიურ-სოციალური რეაბილიტაცია.

კავშირი ქალთა ცენტრის მიერ და დიდი ბრიტანეთის ფონდის მდგრადი მშვიდობისთვის COBERM-ის დამატებითი ინიციატივის ფარგლებში თბილისში გაიხსნა პირველი ქცევის კორექციის ცენტრი „დისკურსი“.

ქცევის კორექციის/სარეაბილიტაციო ცენტრი „დისკურსი“ ახორციელებს აგრესიული და ძალადობრივი ქცევისკენ მიდრეკილი პირების (კაცი, ქალი, ბავშვი, მოზარდი) ქცევის კორექციას - სასწავლო პროგრამაში ჩართვას.

ცენტრის მიზანია ძალადობის პრევენცია. აგრესიული ქცევისკენ მიდრეკილ პირებს, განურჩევლად სქესისა და ასაკისა ცენტრი სთავაზობს უფასო პირისპირ და ონლაინ ინდივიდუალურ ან/და ჯგუფურ სასწავლო პროგრამას/რეაბილიტაციას საქართველოს მასშტაბით.

ფსიქოლოგიურ-სოციალური რეაბილიტაცია ორიენტირებულია ქცევით ცვლილებებზე, ძალადობრივი ქცევის აცილებაზე, აგრესორის მიერ საკუთარი თავის და ამ აგრესიული ქცევის მიძიმე შედეგების გაცნობიერებაზე; ახალგაზრდების, ბავშვების, ქცევის კორექციის ღონისძიებების განხორციელებაზე, მათ შორის სტრესის და აგრესიის მართვაზე, ოჯახში ძალადობის ფონზე, ჩამოყალიბებული ფსიქოლოგიური პრობლემების გამოკვეთასა და აღმოფხვრაზე.

ცენტრი ახორციელებს უფასო პროფესიულ მომსახურებას და ფსიქოლოგიურ-სოციალურ რეაბილიტაციას ცხელი ხაზის, ონლაინ-კონსულტაციებისა და ფსიქოთერაპიის მეშვეობით.

ფსიქოლოგიურ-სოციალური რეაბილიტაცია მოიცავს მომსახურების მიმღებ პირთა:

1. აგრესიული ქცევისკენ მიდრეკილ პირთა შეფასების პროცესს, რისკების, საჭიროებებისა და შესაძლებლობების წარმართვას; ემოციური, ქცევითი, კოგნიტური და სოციალური პრობლემების იდენტიფიკაციას, შეფასებას და პრობლემების ანალიზს;
2. ფსიქოლოგიურ დიაგნოსტიკას ცენტრის სტანდარტების შესაბამისი ინსტრუმენტებით;
3. წერის, კითხვის, კომუნიკაციური ინტერპერსონალური და სხვა უნარების შეფასებას ასაკის შესაბამისად;
4. ინდივიდუალურ/ჯგუფურ მუშაობას (ადრეული ჩარევა, პირველადი ფსიქოლოგიური დახმარება, ფსიქოლოგიური კონსულტაცია, ფსიქოლოგიური მხარდაჭერა, საჭიროების შემთხვევაში - ფსიქოლოგიური მკურნალობა/ფსიქოთერაპია);

5. საჭიროებიდან გამომდინარე, შესაბამის სპეციალისტთან გადამისამართება, დიაგნოზის დადგენის, დამატებითი სამკურნალო ღონისძიებების გატარების მიზნით და საჭიროების შემთხვევაში მედიკამენტოზური მკურნალობისთვის;
6. დამოკიდებულებებისა და ქცევის კორექციის შეცვლის თერაპიას.
7. შემდგომ სოციალურ ადაპტაციასა და ინტეგრაციას;
8. კრიზისულ ინტერვენციას;
9. რეაბილიტაციისა და სოციალიზაციისათვის უნარ-ჩვევების გაუმჯობესების ხელშეწყობის მიზნით, სხვადასხვა აქტივობებს, მათ შორის სარეაბილიტაციო სესიების, სარეაბილიტაციო მოდულების (მაგ. კონფლიქტების მართვა, ემოციების მართვა, ეფექტური კომუნიკაცია და ა. შ.) წარმართვას;
10. არასრულწლოვანი მომსახურების მიმღები პირისათვის, მომსახურების მიწოდებას არასრულწლოვანის საჭიროებებიდან გამომდინარე, მათ შორის სახელმწიფო ჯანმრთელობის დაცვის და/ან სხვა პროგრამებში ჩართვას;

ცენტრი „დისკურსი“ კოორდინირებულად მუშაობს ჯანდაცვის სამინისტროსთან, შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და იუსტიციის სამინისტროს შესაბამის ერთეულებთან.

Behavior Correction/Rehabilitation Centre „Discourse“
Union Women Center with the support of the UK Fund for Sustainable Peace - Complementary Initiative to COBERM, has opened their First Behavior Correction/Rehabilitation Centre "Discourse" in Georgia. The center aims to provide psychological and social treatment before people with aggression go to prison or under the supervision of the National Probation Agency.

The model of the Behavior Correction/Rehabilitation Centre "Discourse" was based on the legislation of Georgia and provides the psycho-social services to male, women, children and youth. The center provides hot-line, psycho-social rehabilitation and consultation online and face-to-face for violent perpetrators and people of all ages and gender that are struggling with aggression-all free of charge. The work of the Center is strengthened through awareness raising and capacity building activities for through the Program Against Gender-Based Violence for Universities and communities.

The Centre is working in coordination with the Tbilisi Crisis Centre in providing assistance to women and children, together with the Social Agencies for the Protection of Victims of Domestic Violence, the Ministry of Justice, the Ministry of Health, the Ministry of Internal Affairs and the Prosecutor's Office.

ცხელი ხაზი/hot-line (032) 2321206
კონსულტაცია-consultation (+995) 591 29 57 84
E-mail: behaviorcorrectioncenter@gmail.com
მისამართი/address: ვაჟა-ფშაველას მე-3 კვარტალი, კორპუსი 9, მე-3 სადარბაზო, მე-2 სართული.